

Чи може лісівник не бути корупціонером?

З СТОР. ➔

БУКОВИНА – ТУРИСТИЧНА МЕККА ЧИ БЕРМУДСЬКИЙ ТРИКУТНИК ДЛЯ ГРОШЕЙ?

фото promin.cv.ua

**СЕЛИЩЕ КРАСНОЇЛЬСК –
«БУКОВИНСЬКА ШВЕЙЦАРІЯ»...**

6-7 СТОР. ➔

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

Замість реформ – підняття цін або Щоби збагатити багатих, увесь народ має озлидніти

Усі ми наївно сподіваємося, що реформа – це на покращення нашого з вами життя. Утім реформи, якщо можна так назвати те, що відбувається в Україні, проводяться в нас виключно за рахунок

бідних верств населення – тобто переважної його частини. Зрештою, назвати все це реформами досить важко, бо йдеться лише про зміну тарифів і цін. А це з часом – і досить не далеким – викине людей на вулицю.

...Оскільки в нас на Буковині мало не в кожній сім'ї хтось перебуває на заробітках за кордоном, люди знають: в інших країнах, зокрема, і в тих, де найбільше українців-заробітчани, теж непереливки – криза. І там відбуваються чималі зміни. Але з дуже великою різницею. За прикладом звернімося до Італії, у якій теж нині «штормить». І серед проведених там останнім часом реформ, на думку італійців, вдалих дуже мало. Та все ж пересічні італійці, на відміну від нас, підтримують... підняття цін. Чому? Бо у них зростають ціни не на хліб і молоко, а на нерухомість і землю. В Україні ж і досі немає навіть податку на розкші. А там, якщо ти маєш один особняк, у якому мешкаєш, то плата за нього доволі нормальна, принаймні, заробленого на неї вистачить. Коли ж володієш двома будинками, за другий сплачуєш на порядок більше. І кожний наступний оподатковується набагато вище.

Мало того, в Італії практично щодня по телевізору в новинах доповідають народу про те, як уряд знаходить серед мультибагатіїв таких, що приховують від держави податки. На думку італійців, їхнім очільникам удалося практично неможливе: вони отримали від швейцарських банків інформацію про стан рахунків своїх громадян. І оприлюднили їх, вразивши країну. Бо назвали прізвища найвідоміших акторів, спортсменів і політиків – власників мільярдних статків, зароблених у тіні, неофіційно. Ці суми, разом із несплаченими мільйонними податками, вони спрямували до... «банківських офшорів» у Швейцарію. Та це, як бачимо, їм не допомогло. Бо уряд, дбаючи про країну і прагнучи утримати її економіку від обвалу, відшукав ці «закрома родини» і скористався ними. Відтак італійському народу і не викручують руки.

Натомість українська правляча «еліта» не може (читай: не хоче) не те що знайти рахунки злодіїв-«папередників», а й навіть дозволяє їм продавати в Києві свою нерухомість, як це, приміром, зробили Азаров енд компанія.

До слова, розмір комунальних платежів у Європі менший, ніж буде в нас після підвищення тарифів. Це неймовірно, але факт! Одна моя родичка вже підрахувала, що за сто квадратів опалюваного газом будинку сплачуватиме 7 тисяч гривень у місяць, тобто десь 230-240 євро. Тоді як її мати, яка винаймає квартиру такої ж площі в Римі, сплачує за газ лише 100 євро!

Коментарі, як то кажуть, зайві. І висновок безальтернативний: нас просто знищують, звільняючи Україну від українців. Бо тільки цим можна пояснити все, що відбувається у рідній державі. Ціни на продукти захмарні, зате перевірка їхньої якості заборонена (тому Україна є найбільшим імпортером смертельно небезпечної для здоров'я пальмової олії, яка йде у торти, тістечка та на смаження), квартплата – непідійомна, медицина – недоступна, бо лікуватися нема за що. Тож ми, любі українці, на фініші! Нації залишилися тільки вимерти. Зрештою, вимирання – чи не єдине (коли взяти до уваги статистику), що ми з вами робимо досить успішно.

Чи є вихід? Він завжди є! Тільки громадянське суспільство, тільки боротьба за свої права та їхнє знання. І невеличка острівна держава Ісландія це довела (читайте про це у наступному числі газети).

Людмила ЧЕРЕДАРИК

Спадщиною сиріт опікується прокуратура

Після нещодавнього ганебного викриття на Кіцманщині приватного нотаріуса, який склав фальшиві документи і фактично допоміг позбавити успадкованого майна дитину-сироту, провадженням спадкових справ на користь дітей-сиріт, які самостійно не в змозі займатися юридичними справами, стали займатися районні прокурори. Так, на Сторожинеччині успадковане дитиною після смерті матері майно – житловий будинок у 122 кв.м та гектар землі – оцінюється в 1 млн. гривень. Ще двома сиротами, які мають успадкувати майно після смерті матері, опікуються прокурори на Кіцманщині.

Вл. інф.

Взяти паузу або жорстко економити – тільки це врятує підприємництво

– Нестача фінансування й АТО – ось дві проблеми сьогоднішнього підприємництва, – зазначив Ігор КУХАРЧУК, голова Центру громадської активності «Синергія» під час звіту організації про роботу в минулому році. – Третя, яка суттєво обмежує діяльність дрібного бізнесу, – монополії. Тарифи на комунальні послуги зростають. Фінансові інститути нагадують банди рекетирів. І вже сама діяльність Нацбанку нанесла удар по підприємництву.

За словами експерта, у нинішніх умовах здатні вижити лише середні і великі підприємства. А з монопрофільних пережити важкі часи мають шанси ті, що мають досвід і добру команду.

У цій важкій ситуації «Синергія» рекомендує «взяти паузу. Адже затрати зростають, а компенсувати їх нічим. Інший вихід – жорстка економія коштів».

Аліна ВАВРИНЮК, «Версії»

На Буковині розцвів сезонний вид контрабанди – «ліві» саджанці

Вантажівки із саджанцями щодня прибувають з Молдови до України. Продаж контрабанди у повному розпалі. Боляче спостерігати за стихійною реалізацією саджанців на Калинівському ринку. Це скільки ж коштів щодня перекачується до сусідньої Молдови, збагачуючи не Україну, а чужу державу! Хотілося б дізнатися, а де наші інспекції? За що отримують зарплатню?

Буковина має достатньо якісного посадкового матеріалу з гарантією. І не тільки для внутрішнього ринку, сортів – на будь-який смак. А купуючи контрабанду, ви не певні, що придбали те, що вам рекламували. Часто-густо трапляється, що купуєш один сорт, а отримуєш зовсім інший або ж гіршої якості. Додам ще й програш власного буковинського виробника, хоча тільки його підтримка є запорукою економічної стабільності краю. Наші садоводи, повторюся, як і працівники дослідних станцій, вироснуть нині дуже якісний посадковий матеріал. Та він залишається непроданим, бо реалізується контрабанда.

Нагадаю, що саме зараз у Чернівцях протягом кількох тижнів триває ярмарок саджанців.

Підтримаймо буковинського виробника: своє завжди краще! Саме за таким принципом живе нині Польща, як, зрештою, і вся Європа.

Валерій ПЕТРЮК, дорадник з розвитку сільських територій

У Чернівцях відкрили Почесне консульство Австрії

Урочиста церемонія відбулася у приміщенні на вул. Штейнбарга за участі Надзвичайного та Повноважного посла Австрії в Україні Вольфа Дітріха Хайма, торгового радника Посольства Австрії Германа Ортнера, представників магістрату Відня та крайового уряду федеральної землі Карінтія. Почесним консулом став кандидат історичних наук, громадський діяч Сергій Осачук.

– Австрійське консульство вже працювало у нашому місті у 1921-1939 роках. Австрію й Чернівці пов’язує історичне минуле, а сьогодні йдеться про наше європейське майбутнє, – зазначив Сергій Осачук. – Почесне консульство у Чернівцях не видаватиме віз, але сприятиме зміцненню зв’язків між нашими країнами.

Австрійська сторона розробляє низку проектів, реалізація яких дозволить українським школярам – переселенцям зі Сходу України та дітям, які втратили батьків, пройти курс реабілітації в Австрії.

Пан Осачук висловив сподівання, що інші країни також відкриють у Чернівцях свої представництва. До слова, у Львові працюють аж 28 почесних консульств.

фото Руслана КОЗЛОВА

Справа наліво: Сергій Осачук, Вольф Дітріх Хайм, голова обрання Михайло Гайничеру

Інфоторба

Чернівецьке СІЗО реформували. Як заявив на прес-конференції керівник обласної пенітенціарної служби Микола Онофрейчук, Чернівецький слідчий ізолятор перейменовано на Установу виконання покарань. Відтепер тут відбуватимуться покарання й «довічники». З цього приводу держава виділила понад півмільйона гривень на обладнання в СІЗО 50-ти місць для засуджених до довічного ув’язнення. За словами п. Онофрейчука, від початку нинішнього року в цій установі вже перебуває 12 «довічників». Прийматимуть сюди й засуджених з інших регіонів України. Загалом Чернівецьке СІЗО розраховане на 505 осіб. Нині тут перебуває 184 особи.

ОДА не бачить, щоби перевізники відмовляли пільговикам. Минулого місяця в Чернівецькій області під час спеціальних рейдів перевірили 259 автобусів та виявили 45 порушень, найпоширеніші з яких – керування транспортними засобами з технічними несправностями, перевищення встановленої швидкості руху, порушення правил зупинки та стоянки, повідомляє прес-служба ОДА. Виявили також 15 нелегальних перевізників без ліцензій та необхідних дозвільних документів. Водночас перевіряльниками «не встановили» жодного факту безпідставної відмови у перевезенні пільгових категорій громадян.

Цього року Чернівецька міськрада планує вкласти 5 млн. грн. у ремонт котелень. Відповідно замовником експертиз, проектних і ремонтних робіт є МКП «Чернівцітеплокомуненерго». Крім того, планується обладнати елеваторні вузли багатоквартирних житлових будинків сучасними засобами обліку і регулювання тепла, придбати техніку й обладнання для комунальних служб міста. На це планується витратити 3 мільйони гривень. Ще понад мільйон передбачено для погашення заборгованості за виконані 2012 року роботи з реконструкції елеваторних вузлів багатоквартирних житлових будинків.

Кількість працівників бюджетних установ скоротять на 3%. Про це на прес-конференції повідомила директор Департаменту фінансів ОДА Єлизавета Пушко-Цибуляк. Зокрема, враховуючи підсумки виконання обласного бюджету за минулий рік, припинять виплату грошової винагороди посадовим особам місцевого самоврядування.

Понад 180 тисяч збору за паркування надійшло до місцевої казни з початку року. Юридичні особи, які організовують паркування, протягом двох місяців переказали 125,1 тис. грн., а фізособи – підприємці – 59,2 тис. грн. Про це повідомили в інформаційно-комунікаційному відділі ДПІ у м. Чернівцях

Події Ситуації Пригоди

Затримали водія, який у Сторожинці насмерть збив 12-річного хлопчика. З місця аварії водій втік, але, як повідомили в обласному управлінні ДАІ, на дорозі залишилися уламки скла і обшивки автомобіля. Дуже швидко винуватця ДТП, мешканця Сторожинця, знайшли. Він пояснив, що не впорався із керуванням, а втік, бо злякався. Нагадаємо, що смертність від ДТП на дорогах України зросла за 2014 рік на 22%.

Прокуратура Чернівців виявила у колишнього начальника управління ЖКГ міськради незаконно отримані 2012 року приміщення по вул. Руській, 57. Як повідомляє прес-служба прокуратури Чернівецької області, виконком міськради розглянув звернення прокурора міста з цього питання і скасував своє рішення про передачу экс-чиновнику нерухомого майна площею 120 кв. м. Приміщення повернули у власність громади міста.

До частини потрапили не всі – двоє юнаків дезертирували з війська. Під час урочистої відправки чергової групи мобілізованих із залізничного вокзалу Чернівців втекли двоє мобілізованих мешканців Сокирянщини, повідомив СЗГ УМВС із посиланням на райвідділ міліції. Матеріали перевірки за фактом ухилення від мобілізації УСБУ передало Сокирянському РВ ВС. Відкрите кримінальне провадження

Студенти ЧНУ хочуть, щоби викладачі «засвітили» свої зарплати

фото Руслана КОЗЛОВА

Після того, як студентам ЧНУ відмовили у їхньому запиті на оприлюднення зарплат викладачів, ректора та проректора, вони вирішили діяти рішуче і рушили в гості до ректора ЧНУ Степана Мельничука. Нагадаємо, раніше із такими запитами до керівництва ЧНУ зверталася громадська активістка, журналістка Надія Бабинська. Не отримавши відповіді, вона звернулася із позовом до суду.

Під кабінетом ректора десяток молодих активістів вимагав, щоби керівництво університету повністю відкрило свої фінанси. Головний бухгалтер ЧНУ Сільвія Марут залюбки поспілкувалася зі студентами і запевнила їх, що всі фінансові звіти університету

можна знайти на його офіційному сайті, а особисті декларації про доходи керівники ЧНУ, згідно із законом, робити публічними не зобов’язані, адже вони не є держслужбовцями. Однак спудеї були невблаганими і вперто наполягали, щоб їхній ВНЗ показував свій бюджет у вигляді електронної бухгалтерії, запровадженій Міністерством освіти. Так вони зможуть побачити реальну картину того, на що йдуть гроші, які вони сплачують за навчання.

Ректор ЧНУ Степан Мельничук у свою чергу пообіцяв, що обов’язково поцікавиться електронною бухгалтерією і розгляне перспективу її запровадження в університеті.

Термінал гроші «з’їв», але на рахунок вони не потрапили

Чергова афера від «UniCredit Bank»: чернівчанка поповнювала свою кредитну картку, термінал гроші «з’їв», та на картку вони не прийшли. Тепер на борг «капають» відсотки, і коли банк поверне кошти на рахунок – і чи взагалі поверне! – невідомо.

Чернівчанка Наталя Р. багато років користується кредитною картою UniCredit Bank. Час від часу розраховується нею у продуктових магазинах, а далі протягом місяця повертає витрачену суму, аби на неї «не капали» відсотки.

– 11 березня повертала гроші на кредитку через термінал у відділенні UniCredit Bank, що у Чернівцях на вулиці Головній, 189. Термінал «затягнув» гроші, але операція не була завершена і кошти на картку не зарахували, – розповідає жінка. – Працівника банку з посмішкою розвела руками мовляв: «У на-

шого терміналу таке буває...». Порадила написати заяву і... чекати інкасаторів. А вже 13-го березня з такою ж посмішкою працівниця банку повідомила: «А інкасатор уже був... Тепер чекайте 30 днів... а може, й 90». При цьому працівниця відділення було байдуже, що на борг тепер набіжать відсотки, що гроші мені потрібні не через тиждень чи місяць, а зараз, що, зрештою, у мене фактично забрали гроші, не повертають, а відсотки ростуть.

Наталя Р. зателефонувала до Call-центру банку. Додзвонилася ледь не з десятої спроби. Зрештою, їй відповіла

операторка на ім’я Анжела. Вислухала жінку і доволі роздратовано відповіла: «Вам сказали чекати – значить чекайте».

Того ж дня жінка спробувала з’ясувати обставини в Богдани Письменної, начальника відділення №919.

– Розповіла, що сталося, і попередила, що не маю іншого виходу, як звертатися до правоохоронних органів. Керівниця на це цілком спокійно відповіла: «Звертайтеся куди хочете, я вас навіть зупиняти не буду», – розповідає Наталя Р.

Тетяна ШЕПЕЛЬКО, юрист:

– Звичка відстоювати справедливість і поважати права формується в буденних ситуаціях. Ці ситуації трапляються з нами щодня: у магазині, у громадському транспорті, у спілкуванні з представниками державних органів... Наша країна реально зміниться, коли такі звички сформуються в критичній масі громадян.

Коли люди не опускатимуть руки, а відстоюватимуть себе. Кожен, хто купує чи отримує певного роду послугу, є споживачем і володіє наступними правами, відповідно до ст. 4 Закону України «Про захист прав споживачів»:

1) *Захист його прав державою. Тобто – держава безпосередньо зобов’язана захищати порушені права споживачів через відповідні органи.*

2) *Належну якість продукції та обслуговування. Це означає, що у разі невідповідності продукції (послуги) має наставати відповідальність тих, хто її не надали, або надали належно.*

У даному випадку, стосовно «UniCredit Bank», порадила би споживачеві, використавши всі можливості спілкування з банком (поскаржитися у керівні органи, зателефонувати на гарячу лінію), звернутися до правоохоронних органів, адже відверте небажання повернути клієнту гроші вчас-

но можна кваліфікувати, відповідно до ст. 191 КК України, як привласнення чи розтрата чужого майна, яке було ввірене особі чи перебувало в її віданні. Крім того, для відшкодування завданої матеріальної та моральної шкоди споживач може звертатися до суду із відповідним позовом. Судовий збір у справах про захист прав споживачів не сплачується.

Олена ТИМОФІЙЧУК, «Версії»

P.S. Поки матеріал готувався до номера, Наталя Р. звернулася до керівництва банку через соціальну мережу «Фейсбук». Їй повідомили, що служба безпеки банку вже займається розслідуванням цього непорозуміння і пообіцяли, що гроші надійдуть на картку протягом тижня, максимум – півтора, без нарахування відсотків. Що ж, через 10 днів перевіримо...

● Вояки АТО: Вдягли на 90%, а «взули» на всі 100! «Ніби перемир'я, та цілодобово – обстріли»

42-річний чернівчанин Сергій Ніколайчук нині проходить службу в зоні АТО. Приватний підприємець, пішов добровольцем, хоча ніколи не служив в армії, не має військової кафедри. «Треба захищати Батьківщину», – каже. Розповідає, що коли йшов служити, на 90% його вдягли. Хоча дещо довелося докупити. Скажімо, зимові «берці» й термобілизну дали волон-

Доброволець-чернівчанин із зони АТО розповідає про те, як його побратими вже протягом року чекають на обіцяну Президентом тисячу гривень на день і про відмінність у пільгах та оплаті між мобілізованими й контрактниками.

тери з ARMSOS. Допомогали всім чернівецьким хлопцям і волонтери з ГО «Буковина - українському війську». Не нарікає й на харчування, бо годують на польовій кухні навіть краще, ніж у військовій частині (харчами допомагають також волонтери). Ображає хлопців нерівність в оплаті та пільгах між контрактниками та мобілізованими. І хоча перебувають в однакових умовах, однаково ризикують, та фінансово контрактники та їхні сім'ї у кращій ситуації. Оскільки відділення зв'язку, щоби написати листа до представників влади, поряд з бійцями немає, запитання свої вони сформулювали й просили газету «Версії» надрукувати як інформаційний запит. І з нетерпінням очікують

на відповідь.
■ Під час мобілізації всім обіцяли однакові права, чому тепер з'явилася нерівність?
■ Більшість контрактників відмовилася їхати в зону АТО (за контрактом у них є таке право) і залишилися вдома. Мобілізованих, які ухиляються від служби а АТО, кримінально переслідують.
Чи несе відмова військовослужбовця за контрактом від участі в АТО покарання кримінальне чи будь-яке інше?
Чи будуть покарані контрактники, які відмовилися захищати Східні ділянки кордону України в АТО?
■ Коли вже мобілізовані не мають права, під загрозою кримінальної відповідальності, відмовитися від участі в АТО, чи можуть вони бути забезпечені такими ж правами, як військовослужбовці за контрактом (соціальне забезпечення, пільги)?
■ При зміні місця служби чи звільненні контрактник отримує матеріальну допомогу, а чому мобілізовані позбавлені цієї пільги?
■ Чи будуть мобілізованим при-

своювати чергові військові звання? Майже всі пройшли навчання у спеціальних центрах підготовки та відслужили понад 6 місяців.
■ У разі затримки на службі більше року як це позначиться у стосунках з працедавцем і на цивільній зарплатні? До прикладу, всі мобілізовані до ЧПЗ ДПСУ прибули на службу у першій половині серпня 2014, а ротація запланована тільки на другу половину вересня 2015-го.
■ Чи надаватимуть мобілізованим матеріальну компенсацію за невикористану двомісячну відпустку після участі в АТО (таку відпустку надають військовослужбовцям за контрактом)?
З відповідним настроєм бійці згадують і обіцяну тисячу гривень на день кожному солдату в зоні АТО тоді

ще кандидатом в Президенти Петром Порошенко.
– 26 травня виповниться рік, як Президент дав обіцянку, – каже Сергій Ніколайчук. – Обман на обмані.
Попри все, настрої у хлопців бойовий.
– Нині ніби перемир'я, але цілодобово тривають обстріли. Фіксуємо 10-15 безпілотників на добу. Хочеться вірити, що буде мир, але надія невелика, тим більше – на тлі повітряного нальоту про те, що Росія оголосила про початок масштабних навчань, передислокацію авіації ВПС...
Ми добре укріплені. Відповідно до домовленостей, відвели важку зброю, у нас є лише стрілецька. Тож у разі наступу – залишаємося «голі та босі».

Юлія БОДНАРЮК, «Версії»

Чи може лісівник не бути корупціонером?

Не може, поки що принаймні. Бо в Україні для цього не вистачає щонайменше трьох чинників: зацікавленості вищих посадових осіб, відповідної законодавчої бази (за що несе відповідальність парламент) і готовності суспільства до суворого, а головне, грамотного контролю над державою. Зрештою, є ще одна важлива складова: Держлісагенство, яке опікується українськими лісами, досі працює за корупційними схемами – на цьому наголосив головний лісівник Чернівецької області.

НА «ГАРЯЧІЙ ЛІНІЇ» ЗОВСІМ ХОЛОДНО

Такими є висновки з нещодавнього засідання Чернівецького прес-клубу на суперактуальну тему «Як лісівнику не стати корупціонером». Воно відбулося в рамках програми «Правозастосування й управління в лісовому секторі країн східного регіону дії європейського інструменту сусідства та партнерства 2 (ФЛЕГ II)», що фінансується Європейським Союзом.

Зрозуміло, ЄС виділяє кошти не просто так, а з корисливою, та шляхетною метою. Як відомо, ліси – легені планети: що більше їх і що менше вони нищаться, то краще довілля і життя людей. Тож не дивно, що в Європі ліси займають 45% території, а в Україні – лише 15,7. Відчуваєте різницю? А наша країна розташована, що не кажи, в тій же Європі. Тож практичний посібник, презентований практикуючим юристом і консультантом програми «ФЛЕГ» п. Олегом СТОРЧОУСОМ, – «Запобігання та протидія корупції в лісовому секторі України» – річ дуже корисна. Як і саме спілкування присутніх, серед яких були не тільки журналісти та гості з Києва, а й місцеве керівництво лісомисливської галузі, екології та представник структурного підрозділу з ОДА, який бореться з корупцією, і, напевно, найголовніше – представники громадськості. І саме вона, ця громадськість, внесла в засідання і бурхливе обговорення, й навіть суперечки. Представники таких громадських організацій, як Антикорупційна рада, «Буковинський майдан» і «Ніхто, крім нас» стверджували, що зібрали купу матеріалів про корупцію в лісовій галузі, але їх ігнорують і лісівники, і прокуратура, і преса – зверталися ж до всіх. Навіть в Інтернеті фільм про все це виклали. Та й цілодобова «гаряча лінія» галузі за їхніми словами, не спрацьовує: на ній «футболять» і не хочуть приймати повідомлення.

Автор цих рядків вирішила перевірити інформацію і наступного дня спробувала зателефонувати. О пів на десяту два дні поспіль слухавку на цілодобовій гарячій лінії – 050-434-02-33 – ніхто так і не підняв. Щоправда, вдень удалося додзвонитися. Тоді й з'ясувала, що цей номер належить обласному управлінню лісомисливського господарства після робочого дня його залишають черговому управлінню. «Гаряча лінія» Держлісагенства України – 0800-604-473. Може, комусь знадобиться.

БУКОВИНА ВІДМОВИЛАСЯ ПРАЦЮВАТИ ЗА КОРУПЦІЙНОЮ СХЕМОЮ

Водночас варто підкреслити, що на сайті Чернівецького обласного лісомисливського господарства вже викладається інформація про рубки в лісосіках, рубкові квитки тощо, та й аукциони почали проводити більш прозоро, чого раніше не спостерігалось.

Із вражень:Залізнична колія проходить у Чернівцях через самісіньке місто. Тож містяни щодня спостерігають, як величезні потяги прямують у бік Румунії, вщерть завантажені кругляком. Коли це бачиш, складається враження, що Карпати вже «ліси».

На прес-клубі прозвучало твердження, що ці потяги з лісом не просто йдуть щодня, а ще й контрабандою. Присутні активісти, зокрема, пп. Микола САЛАГОР, член антикорупційної комісії, і Микола ПЕТИЧЕНКО, розповіли, як вони виявили вагони з подвійними номерами. Та доки до них доїхала прокуратура, їх ледь не перестріляли за надмірну цікавість, а 30 вагонів просто зникли... Зрештою, в цьому не доводиться сумніватися, бо навіть начальник Чернівецького обласного управління лісового та мисливського господарства Анатолій КОВАЛЬСЬКИЙ розповів, як він відмовився виконувати корупційні схеми: «Усі закони, постанови про торги і про використання майна були підпорядковані корупційним схемам, – наголосив він. – Я почав з цим боротися. І ми – єдина область, яка не відтворила корупційні схеми на вимогу нового голови Чернякова, призначеного керувати Держлісагенством України після зняття Сівця» (утім, від нового року і Черняков не працює головою Держлісагенства: Кабмін задовольнив його відставку – авт.)

Журналістка Світлана ІСАЧЕНКО з величезним подивом у голосі уточнила: «Того Чернякова, якого поставив Майдан?»

Ковальський: – Саме так, прийшов Черняков і сказав, що треба робити, як раніше. Він є представником «Свободи» і вони збирали кошти на партію. Так ось, єдина область, яка не виконала цього розпорядження, – наша. Я особисто відмовився це робити.

Щодо корупції в лісах України, Анатолій Ковальський, людина з майже 40-річним досвідом роботи, грамотно визначив два різних порушення в лісовій галузі. Бо одна справа крадіжки лісу, тобто самовільна рубка населенням, і – власне корупція, яка організується на вищих щаблях влади. Масштабно згубним є, зрозуміло, останнє. Залишається сподіватися, що зміни в антикорупційному законодавстві України, яке у повному обсязі має запрацювати від кінця квітня цього року, суттєво змінить на краще ситуацію в державі.

А поки що такі програми, як «ФЛЕГ», допомагають створювати в Україні громадянське суспільство. Бо, як наголосив Олег Сторчос, вони не займаються розслідуванням корупційних справ, а лише налагоджують діалог між лісівниками та громадськістю. І це, як на мене, виходить у них непогано.

Людмила ЧЕРЕДАРИК, «Версії»

Дитину вигнали з маршрутки...

Сутеніє, до автобусної зупинки підходить маршрутка. Разом з іншими пасажирами до неї сідає дівчинка років десяти з нотною папкою. Водій відмовляється вести дівчинку, пославшись на те, що її посвідчення дитини з багатодітної сім'ї «у них не діє». Двері зачиняються, маршрутка рухається далі.

...Чернівецький педагог Тетяна ПОПАДЮК зі слізьми розповіла в редакції, як під вечір 11 березня її 10-річну доньку висадили з маршрутки, бо посвідчення багатодітних «у них не діє». Павліна ХРАПЧИНСЬКА, директорка ПП «Багіра», яке обслуговує 10-ий маршрут і де сталася ця безпрецедентна за своїм нахабством і жадібністю пригода, каже, що вона завжди на боці пасажирів і таку поведінку засуджує, але розібратися в ситуації не спроможна, бо мама дитини не знає, бачте, номер машини. Хтось цьому вірить?

Тетяна Іванівна каже, що навіть припустивши, що пільгові місця у маршрутці вже були зайняті (аби дістатися кінцевої зупинки біля магазину «Рязань», дівчинка повинна була подолати кілька вулиць з інтенсивним транспортним рухом), вона не розуміє, як водій міг висадити маленьку дівчинку під вечір. Адже бачив, що поряд немає дорослих.

– Моя 10-річна донька навчається у музичній школі №1 на вул. О.Кобилянської. Урок закінчується о 17.30. Було це 11 березня, вона сіла в маршрутку №10 і водій її... вигнав. Сказав, що посвідчення дитини з багатодітної сім'ї «у них не діє». Поведінка водіїв на маршруті №10 обурює не тільки мене. Вони дозволяють собі все, що завгодно. Можуть зупинитися біля Калинівського ринку, купити хот-дог і каву, а потім їхати, їсти і розмовляти по телефону одночасно.

Ми з сусідами звернулися із заявою до мера міста Каспрука, – розповідала далі жінка. – Я написала, як висадили мою доньку, а сусіди додали, що водії цього маршруту не дотримуються графіку руху. Наприклад, сусідка, яка працює у дитячому садку, спізнилася через це на роботу.

Кореспондент «Версії» звернувся до директорки ПП «Багіра» Павліни ХРАПЧИНСЬКОЇ, до якої вже телефонували родичі дівчинки.

– Пасажирка, яка мені зателефонувала, не вказала номера машини, тому, на жаль, не можу розібратися, – сказала вона. – Водій неправий стовідсотково. Чим та дитина йому заважала? Я завжди на боці пасажирів. Він же сам – тато (в мене всі водії

одружені), повинен був би узяти і дитину, й інваліда, і того, хто не має гривні за проїзд додатки. Про це кажу їм постійно. І завжди розбираюсь в усіх ситуаціях. Ось нині – з дідусем, учасником ВВВ, який образився, що водій попросив показати посвідчення. Але слід розбиратися конкретно в кожній ситуації. Бо незабаром місцеві вибори. Наприклад, зателефонували мені, що ми зірвали навчальний процес у ЗОШ №17 на Роші. Хтось повідомив напромау, що не подали автобус. З'ясовую – водій каже, що забрав із зупинки всіх дітей. Хто телефонував?

Депутати хочуть бути ближче до людей. І починаються ці рухи. Спекуляція на тому, що ніби це не то і то не то. У нас і без того складна ситуація, а її ще накручують.

Тарифи зростають – обслуговування гіршає

Тож яка мораль в цій історії? Начальниця засуджує водія, який висадив дівчинку, бо вона на боці пасажирів. Проте стверджує, що покарати його не може – не знає номера машини. Відтак, сідаєш до маршрутки – запам'ятай номер машини. Не знаєш номера чи не впізнаєш водія, то ніби й сам винен – ніхто і не вибачиться. Хоча, звичайно, лукавить п. Поліна: як можна не знати, хто на лінії кожної зміни і коли певні машини прибувають на кінцеву зупинку біля «Рязані» й вирушають з неї. Отож, установити, хто під'їхав о 17.30 до Соборної площі 11 березня, зовсім нескладно. Якщо ж такий облік у «Багірі» не ведеться, керівництво й зовсім даремно хліб свій їсть.

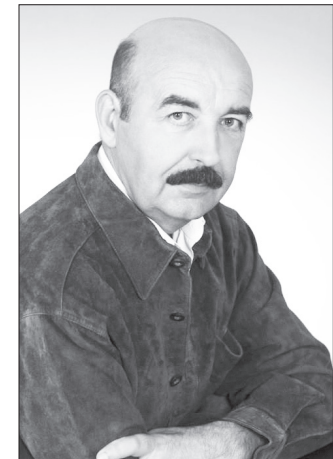
Тим часом перевізники у Чернівцях вимагають від міського голови підвищити тариф на проїзд мало не удвічі – до 5 грн., киваючи на підвищення вартості пального та запчастин. І лякають зупиненням руху маршруток.

А чим може налякати їх пасажир? Напевно, лише тим, що не платитиме за проїзд 5 гривень.

– За такі гроші я краще скооперуюся з сусідами й викличу таксі. Або піду пішки. Проте 10 гривень (проїзд туди й назад) на день платити не стану, – каже моя сусідка.

Юлія БОДНАРЮК, «Версії»

«Гарантії якості продукції базуються на особистому знайомстві з виробником або простій довірі», – дорадник

Галузь сільського господарства на Буковині перебуває у стані стагнації. Допомога з боку уряду мінімальна, від нового року сільгоспвиробника позбавили останніх пільг. Фактично галузь тримається на «фанатах», які готові на добровільних засадах підняти цілину – допомогти фермерам і донести продукцію до споживача. Одним із таких розумних і добрих фанатів є Валерій ПЕТРЮК, дорадник з розвитку сільських територій в нашому краї. З ним – розмова про те, як зараз живеться буковинським сільгоспвиробникам.

ДОХОДИ ВІД ПРОДАЖУ ОКУПАЮТЬ ТІЛЬКИ ДОРОГУ

– Для фермерів чи не головне – реалізація власної продукції. Як із цим зараз?

– Складно. Ніхто з них досі не займався питаннями маркетингу, логістики. Тому фермерам, щоб вивезти свою продукцію на ринок і уникнути збитковості, слід об'єднуватися. Це мінімізує витрати і не підніме ціну продукції для споживача. Працювати з супермаркетами наші фермери поки що не готові. Немає достатньо сховищ і камер, аби продукт зберігався довше і належними партіями регулярно постачався на полиці супермаркетів, а також відсутність фасувальних та пакувальних машин. Але, окрім ринків, є перспектива для співпраці з власниками соціальних

магазинів, де можливо створювати фермерські полиці з ідентифікацією того чи іншого району області, тощо...

– Відомо, що ви приймаєте активну участь в сільськогосподарських ярмарках і фестах на Буковині. Чи допомагають у цьому органи влади?

– Організацією ярмарків займається Департамент агропромислового розвитку Чернівецької ОДА, а ми виступаємо свого роду допоміжною ланкою. Наше завдання – спонукати фермера, повідомити йому, що є вільне місце і що за нього не треба платити, і фермер може особисто познайомитись з споживачем і налагодити тривалі контакти. Окрім того, дорадництво популяризує такі заходи фотосюжетами, надає інформації в Інтернеті. Електронна торгівля – це майбутнє сільського господарства. На

жаль, зараз, через зростання витрат на пальне, багатьом приїхати просто нереально: доходи від продажу окупають лише дорогу.

ЩОБИ КОНКУРОВАТИ, ТРЕБА СТВОРЮВАТИ КООПЕРАТИВИ

– Чи мають наші виробники можливість виходу на ринки Європи та чи витримують конкуренцію з європейськими виробниками?

– Про конкуренцію говорити поки зарано. Хоча в садівництві ми маємо величезні можливості, та в інших напрямках ми ще не готові конкурувати. Треба планово і факхово підійти до формування партії продукції, провести сертифікацію. Не сказав би, що це надто дорого. Але для одного фермера досить не вигідно. Який із цього вихід? Треба створювати сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи, тобто об'єднання фермерів. Так фермери зможуть і контролювати один одного стосовно якості і технології вирощування. Методологія виробництва має бути спільною, щоби гарантувати екологічно чистий продукт, відповідно до норм сертифікації.

– Чи можуть сьогодні споживачі бути впевненими у якості сільськогосподарської продукції?

– Гарантувати, що споживач отримає сьогодні на ринку якісний та екологічний продукт, сьогодні важко. Простий метод гарантії якості продукції та довіри споживача базується на особистому знайомстві з виробником через сільськогосподарські ярмарки, виставки, фестивалі. Чималу роль відіграє «зелений туризм». Скажімо, турист, який мандрує селами Буковини, скуштує місцеву продукцію, і коли вона йому сподобається, він може зробити виробникам свого роду рекламу. Часто проблеми виникають на стадії посередника чи заготівельника. Коли він збирає молоко в кількох виробників, одна господарина може дати на реалізацію якісний продукт, а інша злукать і додасть у молоко води. Тож гарантувати якість і дотримання санітарних умов посередник без сільгоспооперативу та мінімальних тестів на якість не може.

ПОПРИ ВСЕ СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО ЩЕ РУХАЄТЬСЯ. І НАВІТЬ УПЕРЕД

– Уякому стані наразі перебуває сільське господарство області? Чи достатньо фінансуються програми з його розвитку?

– Враховуючи ситуацію, що склалася в країні зараз, фінансування багатьох програм сільського господарства доводиться відкладати на рік-два. І фермери це чудово розуміють. Але, не вважаю

чи на це, кожний намагається зробити щось вагоме. Скажімо, торік виникло об'єднання виноградарів, яке показало надзвичайні результати.

– Чи може «прорватися» буковинське виноградарство, зважаючи на те, що ми втратили кримські виноградники?

– Звісно, порівнювати буковинські виноградники з кримськими не варто – інші кліматичні умови, інша сумарна кількість сонячних годин на сезон. До часів розпаду Радянського Союзу господарства, які насаджували виноградники вздовж Дністра процвітали і на Буковині. Зараз починається відродження виноградарства, тому що воно мало місце ще за часів Австро-Угорщини, з незапам'ятних часів. На сьогодні об'єдналися справжні фанати, які буквально «хворіють» на виноградарство і готові знову підняти цю галузь. Минулого року було створене громадське об'єднання виноградарів і виноробів Буковини, яке показало надзвичайно позитивні результати: наші виноградари адаптували близько 180 (!) сортів винограду, які виживають у наших кліматі і переносять морози до 30°C. Грона деяких із них сягають до 2,5 кілограмів, а одна ягода в діаметрі більша за п'ятак. Отже, незважаючи на складні умови існування сільського господарства, позитив усе ж таки є. Та це виключно завдяки завзятій праці окремих фермерів.

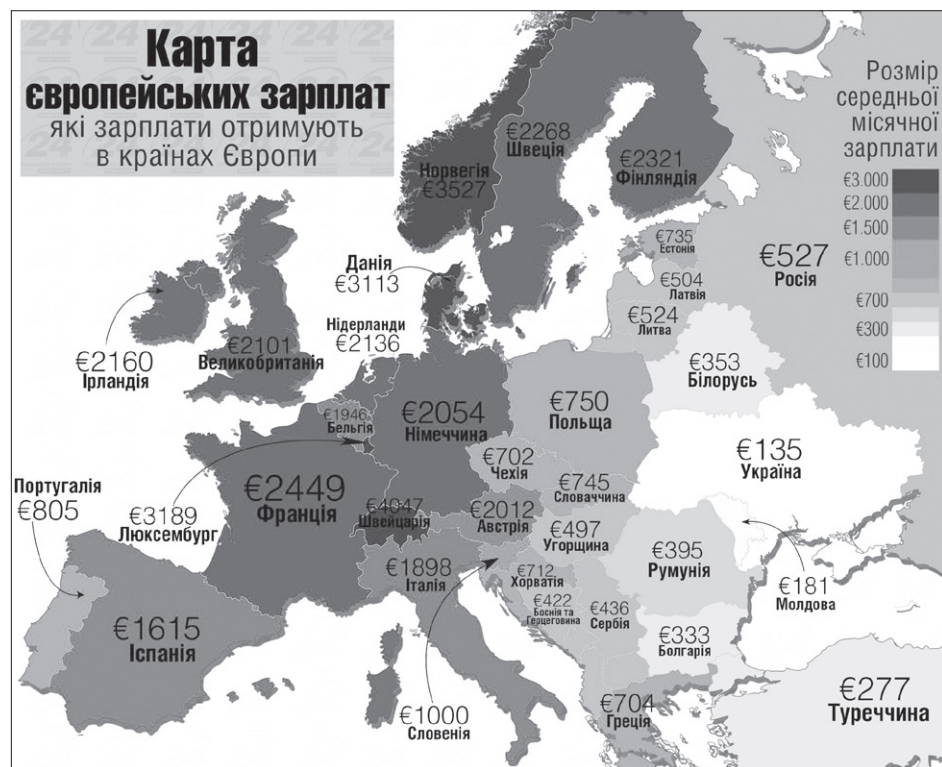
Руслан КОЗЛОВ, «Версії»

Чому винні українці, а не хтось інший

Незважаючи на те, що Україна географічно розташована в Європі й що ми встигли вже підписати угоду про Асоціацію з Європейським Союзом, статистика міжнародних рейтингів показує: за рівнем соціально-економічного розвитку Україна може увійти хіба що в Африканський Союз. Ось кілька вивертів фактів:

1. Щороку населення України скорочується приблизно на 300 тис. осіб, що дорівнює населенню середнього європейського міста, скажімо, такого, як Флоренція.
2. Середня тривалість життя в Україні на 10 років менша, ніж у розвинених країнах.
3. У рейтингу країн, найбільш сприятливих для народження дитини (Where-to-be-born Index), Україна посідає 78 місце з 80. До прикладу, Сирія посідає в ньому 73 місце.
4. У Києві на рік у середньому працюють на 292 години більше, ніж у Парижі. При цьому продуктивність праці утримує нижча ніж у Білорусі, учетверо – ніж у Європі і в 6,5 раза – ніж у США.
5. За даними МВФ, за період від 1993 до 2013 року зростання реального ВВП склало 0%.
6. Від 1991 року Україна втратила 1/5 частину економіки.
7. За критеріями ЄС, лише 5% населення країни можна віднести до середнього класу (до квітня 2015 року).

8. За Індексом конкурентоспроможності (Global Competitiveness Index) Україна посідає 76 місце зі 144.
9. 20 млн. працездатного населення України виробляє експортної продукції на \$35 млрд. менше, ніж дохід компанії IBM, де працює 431 тис. співробітників.
10. Щорічний відплив прибутку з України оцінюється у \$8 млрд.
11. Щорічний дефіцит зовнішньоторговельного балансу оцінюється приблизно у \$15 млрд.
12. У рейтингу країн за рівнем захисту прав на приватну власність Україна посідає 135 місце зі 144.
13. За рівнем корупції Україна – 118-та у світі зі 144 країн-учасниць рейтингу.
14. За рівнем привабливості податкового законодавства для іноземних інвесторів Україна посідає 137 місце.

15. У структурі експорту сировинна економіка становить 57%.

МИ НАКОПИЧИЛИ ВЕЛИЧЕЗНИЙ ВАГОН ПРОБЛЕМ І ЧИСЛЕННІ БОРГИ

Статистика – це не мертві цифри, а стисле відображення реалій української економіки та соціального сектору, ключовими проблемами в яких є:

1. Гостра нестача кваліфікованих фахівців у системі державного управління.
2. Нарощування імпорту продукції й послуг замість налагодження національного виробництва.
3. Регуляторна політика держави спрямована на знищення малого та середнього бізнесу.
4. Національні компанії не конкурентоспроможні.
5. Велика кількість іноземних кредитів, які збільшують зовнішній борг.

6. Небажання державних кланових еліт проводити реальні реформи. Як наслідок – консервація неефективної системи державного управління та відсутність внутрішнього попиту на інновації.

7. Система спрямована на стимулювання чиновників до корупції. До їхніх інтересів не входить створення інноваційної, конкурентної економіки та прозорого державного апарату, бо за такої системи їхні капітали й методи накопичення (а відтак і вплив) опиняться під загрозою.

ВИРІШЕННЯ – В ЕКОНОМІЧНОМУ ПАТРІОТИЗМІ

Вирішенням проблем, якими переповнені буквально всі сфери держави, повинні стати ідеологія економічного патріотизму й принцип меритократії (влади компетентних) як у сфері державного управління, так і в бізнесі. Ось що це означає на практиці:

1. Відмова від руху за інерцією. Держава не пасивний спостерігач, а форвард у створенні умов для розвитку й зростання суспільства.
2. Побудова україноцентричної державної моделі, якою керуватимуть професійні чиновники та компетентні політики.
3. Підзвітність влади громадянам.
4. Розвиток науко- та інтелектуально-місткого виробництва.
5. Створення умов для імпортозаміщення та збільшення виробництва із великою додатковою вартістю.
6. Тимчасове звільнення від податків для малого та середнього бізнесу.
7. Надання кредитів для стимулювання експорту.
8. Ліквідація регуляторних бар'єрів. Регулювання тарифів на користь національного виробника.
9. Розбудова інфраструктури, забезпечення державних замовів і прозоре проведення тендерів.
10. Розвиток і модернізація системи освіти на основі передових міжнародних стандартів.

У ПІДСУМКУ ВАРТО ЗАЗНАЧИТИ...

Ми можемо звинувачувати у своїх невдачах агресивну політику Росії або надто високу вимоги Європейського Союзу, та перш за все давайте подивимося у дзеркало на самих себе. Сьогодні політичне керівництво країни, посилюючись на важкі часи й воєнну інтервенцію Росії, ні пересічні громадяни, навіть в особах пенсіонерів, які й далі голосують за гречку, не мають права гальмувати соціально-економічні трансформації, які є гострою потребою для виживання й розвитку держави.

Зростання рівня громадянської свідомості, створення унікальної національної ідеї, здатної об'єднати західні й східні регіони країни навколо спільних цілей, а також викорінення клановості у бізнесі й політиці є запорукою створення правової держави й проведення ефективних реформ не на словах, а на ділі.

За матеріалами відеоролика, створеного Інноваційним парком BIONIK HILL

Матриця в Чернівцях. Битва за Систему

П'ятирічна судова тяганина навколо непримітного двоповерхового дерев'яного будинку на тихій вулиці у Чернівцях нагадує культову кінострічку «Матриця», в якій реальність є насправді симуляцією, а метою цієї підміни реальності є підкорення і втихомирення тих, хто з таким станом речей незгоден.

І хіба ж можуть бути реальністю понад 90 судових розглядів, з продажами й даруваннями квартир у будинку; «доленосні» вироки про право збирати яблука чи саджати квіти на подвір'ї; таємничі внесення і не менш таємничі зникнення записів у реєстрі виконавчих проваджень? Хіба що в «матриці». Тож якщо це все існує – то ми саме в ній, в Матриці, в Системі.

ІСТОРІЯ ПИТАННЯ

У липні 2009-го двоповерховий дерев'яний будиночок на кілька квартир у тихому районі обласного центру, по вул. Тихорецькій, місто зняло зі свого балансу і запропонувало мешканцям-пенсіонерам приватизувати своє житло. Наступного року ті оформили всі документи і приватизували – і сам дім, і ділянку навколо нього, з додатком-довідкою про те, що ділянка належить їм усім. Державний акт на всю територію земельної ділянки з кадастровим номером отримала пані Б. – одна з сусідок, якій цю справу довірили мешканці. Тим часом одна з квартир (тільки квартира, без землі і допоміжних приміщень) була продана новим власникам, які буквально за місяць... подарували це житло ще новішій власниці пані С.

І хай би собі – кому яке діло до стосунків приватних осіб, коли їх оформляють за законом. Але найновіша власниця, виявляється, вирішила претендувати й на земельну ділянку. Хоча в подарунок отримала лише квартиру. Бо ж попередні власники так само купили лише квартиру, а землю – ні.

І почалося... Від 2011 року власниця квартири пані С. почала боротьбу за землю. Спосіб обрала оригінальний – не купівлю ділянки, не налагоджування стосунків із власниками, не з'ясування подробиць дарування власності – а захоплення в різноманітні способи (від засаджування кабачками, викопування чужих кушів смородини і влаштування незаконної вигрібної ями з комунікаціями поруч будинку зі слабким фундаментом – до заяв в УБОЗ щодо нібито незаконності проживання в будинку решти власників). У якихось дрібних речах власникам будинку і землі вдалося відстояти свою правоту. Скажімо, за вигрібну яму і забруднення ґрунту пані С. сплатила штраф після припису екологічних служб, а самовільно поставлену під час капремонту перегородку, якою заблокувала вхід до іншої квартири, таки демонтувала.

Далі були суди від пані С. – і до всіх сусідів разом, і окремо. Вона вимагала ні багато-ні мало: скасувати акт на землю і рішення 58-ї сесії міськради 5-го скликання. Судилися майже два роки, аж поки позивачка не вичерпала позовні вимоги та не почала судитися в новому варіанті. Перша справа була закрита, а по другій було вирішено, що земля належить співвласникам, тобто пані С. до неї не має стосунку. Але в процесі з'ясувалася цікава деталь. Інтереси позивачки в суді представляла адвокат за довіреністю. А довіреність була підписана начебто керівником ПАТ «Чернівцігаз», де пані С. працювала бухгалтером, що суперечить Закону про нотаріат.

Дивно, бо такий документ має бути засвідчений нотаріусом. Ну, як мінімум – представником органу державної влади чи місцевого самоврядування, і це прописано на сайті Міністерства юстиції. Бо ж хіба що лише капітан корабля має повноваження одружити пару у відкритому морі, оскільки є на кораблі представником усіх влад своєї держави. Чернівці ж – не корабель, а голова правління ПАТ «Чернівцігаз» – не капітан.

«Матриця – це система, – пояснює один з героїв фільму. – Система – наш ворог. Але коли ти в ній – озирнися, кого ти бачиш? Бізнесменів, учителів, адвокатів, роботяг, звичайних людей, чий розум ми й рятуємо. Але доти, поки ці люди – частина системи, вони всі – наші вороги. Ти маєш пам'ятати, що більшість не готова прийняти реальність, а багато хто настільки отруєні і так безнадійно залежні від Системи, що будуть битися за неї».

Хоча – хтозна, адже ним (чи його тодішнім заступником – якщо уважно пригледітися до підпису, була видана ще одна довіреність, за якою пані С. у суді представляла ще одна людина. З прізвищем, що, за дивним збігом обставин, таке ж, як у одного з високопосадовців обласної структури юстиції. Та й, що приховувати, з родинними зв'язками з цим високопосадовцем).

Тим часом судитривали. Пані С. то бракувало вікон, то видавалося, що сусіди влаштували забагато дверей. То хотілося одноосібно користуватися коморою, то так званним «сараям» – приміщеннями і прибудовами, які належать усім. То тісно було на сходовому майданчику. То вона робила реконструкцію – з двокімнатної квартири на однокімнатну.

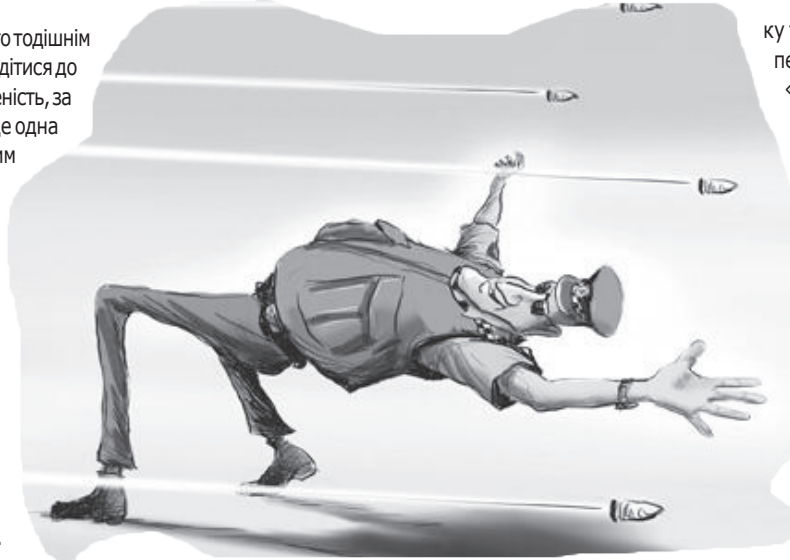
То взагалі двічі виписувалася з квартири, то знову прописувалася. Відповідачі не здавалися і навіть домоглися виїзного засідання суду, що в історії чернівецького судочинства – чи не єдиний випадок...

Представниця відповідачів у суді (співвласників будинку) каже: «Органи судочинства у цій справі водночас застосували два різних законодавства: в одному випадку земельну ділянку розгляда-

ють як приватну власність, а надвірні споруди і допоміжні приміщення у будинку – як комунальну. Окрім того, будинок не є «будинкомоволодінням», як посилається позивачка. Чергові суди зрештою визнали видачу акту на землю законною для чинних власників. Але права розпоряджатися допоміжними приміщеннями і надвірними спорудами (сараям) – не визнали. Відтак ситуація виглядає як класичне рейдерське захоплення земельної ділянки і всього нерухомого майна».

«ТРОЯНДИ Й ВИНОГРАД – КРАСИВЕ І КОРИСНЕ»

Ще кілька судів виглядали б кумедно, якби не було так сумно. Об'єднати позови, які стосуються однієї справи, в один суди відмовляються. А по різних судових справах і постанови виходять суперечливі. Наприклад, коли пані С. вимагала від найпершої власниці своєї квартири пані Г., яка залишилася власницею земельної ділянки, звільнити нібито самовільно захо-

плений сарай і передати їй ключі. Атакож заборонити їй збирати яблука і садити квіти на подвір'ї. І якщо суд дозволив пані Г. «облаштовувати красу» у вигляді квітів, і дозволив користуватися «корисним» (збирати яблука) – водночас постановив звільнити сарай і віддати ключі. У вигляді винесення, з ініціативи позивачки, додаткових рішень судова боротьба за «красиве і корисне» триває досі. Збирати яблука і садити квіти можна – та при цьому сарай, що насправді належить усім співвласникам, треба звільнити.

Ще одним рішенням апеляційного суду одну з сусідок зобов'язують демонтувати нібито самовільно встановлені двері на сходовому майданчику. Яких вона, до речі, ніколи не встановлювала. Внаслідок бюрократичного пошуку дверей і судової істини з'явилися три варіанти розташування одних дверей: НА майданчику, БІЛЯ сходів майданчика і ПЕРЕД сходами цього ж майданчика. Тож замість одних «самовільних» дверей на папері «з'явилися» аж три – на, біля, перед. Боротьба за «красиве і корисне» привела до міліцейських коридорів – за відмову демонтувати двері і за відмову звільнити сарай відповідачок намагаються притягнути до кримінальної відповідальності.

ПОРЯТУНОК ПОТОПЕЛЬНИКІВ – СПРАВА РУК САМИХ ПОТОПЕЛЬНИКІВ

Власники нерухомого майна, які намагаються протистояти Системі (Матриці), самі шукають шляхи порятунку. Тож одного чудового вечора на офіційному сайті виконавчих проваджень відповідачі

ненароком знайшли постанову про арешт їхнього майна – і землі, і нерухомості, у якій власницею всього спільного майна (будинку, споруд, надвірного майна) значиться та сама сусідка, якій довірили отримувати акт на землю!

При цьому не згадувалося про сумісну власність співвласників, наче їх ніколи й не було. За судовими документами виглядало, що весь будинок і вся земельна ділянка належить одній людині – пані Б. Решта співвласників узагалі не бралися до уваги. Тож за умови, що пані С. виграє суд, вона доможеться власності не лише на частину землі біля будинку, а й на ВСЬ БУДИНОК І ВСЮ ЗЕМЕЛЬНУ ДІЛЯНКУ. Тобто стане одноосібною власницею всього спільного нерухомого майна. Всі ж сьогоднішні його законні власники опиняться на вулиці без поновлення їхніх прав.

З одного боку, усе майно на папері водночас стало власністю одноосібно пані Б. – а з іншого, воно є сумісною власністю, яка підлягає спільному користуванню.

Тож, може, у передбаченні наслідку такого запису і полягає логічність з першого погляду нібито нелогічних дій «загарбниці»? Саме для цього й було стільки судів, стільки спроб, стільки підходів з різних боків, щоб раптом вигулькнуло незрозуміло звідки таке одноосібне володіння? Це не було доведення ситуації до абсурду, це було доведення її до нового рівня, коли відкриваються нові можливості привласнити одним махом усе. Нібито в межах закону.

СТАТИСТИКА, ЩО ПІДТВЕРДЖУЄ СИСТЕМУ

Мешканці будиночка на Тихорецькій судяться вже 5 років. Проїшли через понад 90 судів. Тричі зверталися за захистом своїх кон-

ституційних прав на непорушність права власності до СБУ – звідти отримували відповідь про неможливість втручання СБУ, бо справа – цивільна, а не кримінальна. Близько двох десятків разів зверталися до обласної прокуратури за захистом прав – ця структура теж відповідає, що не має права втручатися. Двічі писали до Генпрокуратури.

ФАНТАЗІЇ АБО Ж ЖАХЛИВІ ПЕРЕДБАЧЕННЯ

Чому стає можливою «Матриця» в Чернівцях? Чому Система б'ється за Матрицю? Наскільки всі залежні один від одного? Адже неможливо, щоби була такою всесильною звичайна бухгалтерка, яка лише напередодні цієї тривалої справи стала мешканкою Чернівців (і навіть якщо вона працює в ПАТ «Чернівцігаз»), аби навколо неї крутилася вся Матриця, вся Система. Вона – гвинтик Системи, який працює на загальний, прорахований результат. Або ж особа, через яку справжніми власниками стануть, напевно, якісь бізнесмени-олігархи-можновладці, які продаватимуть згодом городянам прекрасні інвестиційні проекти елітного житла, що підніметься на тихій вулиці Тихорецькій? А сьогоднішні власники – як і позивачка – просто розчиняться у надрах Матриці, і ніхто про них і не згадає. Якщо це спрацює, справу можна буде поставити на конвеєр – тоді не тільки в Чернівцях, а й в усій Україні пануватиме Матриця.

Чи потрібно нам це? – питання риторичне. Тож треба захищатися.

Маріанна АНТОНЮК, «Версії»

Редакція чекає на відповіді

Зокрема, від підрозділу Чернівецької облдержадміністрації, який займається запобіганням та виявленням корупції. Бо зовсім незрозуміло, яким чином з'явилася виконавче провадження про арешт майна – і землі, і нерухомості за адресою вул. Тихорецька, 32, у якому власницею всього спільного майна (будинку, споруд, надвірного майна) значиться одна п. Б., хоча насправді їй лише довірили отримати акт не землею! Яким чином суд міг видати таке, скажімо м'яко, неправомірне рішення, за яким майно спільного володіння належить одній людині? Чому про все це не повідомили тих, проти кого спрямоване це виконавче провадження про арешт майна? Це лякає перспективою, що такі рішення можуть з'явитися масово.

Гадаємо, щоби захистити честь мундира, за цю справу повинні взятися як в обласній прокуратурі, так і в СБУ. Від цих поважних захисних структур також чекаємо реакції.

БУКОВИНА – ТУРИСТИЧНА МЕККА ЧИ БЕРМУДСЬКІ

Про те, що Буковина – туристична Мекка, а туризм – чи не головна стаття доходів місцевих бюджетів, нові робочі місця і взагалі – наше буковинське «всьо», пересічним краям чи не щодня розповідають радіо і телевізори. Як і про те, що на розвиток туризму не шкодують коштів, вивчають зарубіжний досвід, тиражують брошури, будують готелі, проводять конференції. Тож наше єдине «всьо» просто зобов’язане зростати, квітнути й приносити шалені прибутки місту й області. Та рекламний міф про нескінченні потоки туристів і їхнє бажання залишати на Буковині частину своїх доходів безжально розвіює статистика. А з цифрами, як відомо, не посперечаєшся. Як і з тим, що туризм насправді приносить гроші, от тільки зовсім не тим і не туди, куди написано на папері...

Свято-Успенський собор у селі Біла Криниця Глибоцького району є всесвітнім духовно-історичним центром святообрядництва, однак туристичний маршрут до нього фактично відсутній. Дістатися туди без власної автівки важкувато – автобус з Чернівців до села їде лише раз на день і відразу повертається назад.

Таблиці, які демонструють широчінь і глибочінь місцевої туристичної дупи, взяті з офіційних сайтів чернівецьких облстатуправління та облради, знайдете на сайті «Версій» у повному викладі матеріалу.

У краї спостерігається... туристопад. І вже дуже давно

Коли йдеться про динаміку туристичних потоків на Буковині у 2000-2013 роках (див. табл.1), наведені цифри чітко показують, що у буковинському туризмі, м’яко кажучи, спад. І почався він не буремного 2014-го, і не майже кризового 2013-го, а ще далекого 2008-го.

Таблиця 1. Динаміка туристичних потоків у Чернівецькій області у 2000-2013 роках (кількість осіб)					
Роки	Кількість туристів, об-служених суб’єктами тур. діяльності - загалом	Із них:			
		іноземні	туристи – громадя-ни України, що ви-їжджали за кордон	внутрішні туристи	Кількість екскур-сантів
2000	44168	3834	12729	27605	14888
2001	46575	4329	13115	29131	17697
2002	53151	3559	16685	32907	18774
2003	62377	3986	17471	40920	18008
2004	61929	4184	18535	39210	15491
2005	61567	5165	17436	38966	18196
2006	66627	7801	18342	40484	19595
2007	75758	8017	26615	41126	16856
2008	80987	6729	32312	41946	16729
2009	63112	5828	20063	37221	15900
2010	64084	4082	23270	36732	6268
2011	36075	2226	13137	20712	5285
2012	18949	552	13856	4541	3236
2013	18578	461	15056	3061	2747

Джерело: <http://www.cv.ukrstat.gov.ua/>

Саме після 600-річчя Чернівців кількість туристів, які відвідують нашу область, зменшується на понад 20 ТИСЯЧ (!) людей щорічно, а кількість іноземних туристів вимірюється взагалі не десятками тисяч, і навіть не тисячами, а... кількома сотнями осіб! Відтак у людини мислячої виникають три прості логічні запитання:

1. Навіщо вкладати кошти у галузь, яка, за офіційними даними, занепадає. Можна припустити, що це робиться просто неграмотно.

2. Яка ефективність вкладання і використання усіх залучених у туристичну галузь коштів?
- І якщо ефективністю капіталовкладень приватних підприємців цікавитися не будемо (їхні гроші – їхній клопіт), то дізнатися, на що витрачаються кошти простих буковинців, які сплачують податки до місцевих бюджетів, виявилось більш ніж цікаво.
3. Останнє запитання впливає з попередніх: кому вигідний міф про туристичну буковинську Мекку і хто реально отримує прибутки від туризму в нашому краї?

Особливості чиновницької т...

Одна списана монографія – це плагіат, дві – науковий пошук, три – нове наукове видання...

На все, що в нашій державі теоретично розвивається, має бути програма, у якій записано: хто, що саме робить і скільки грошей на це виділяє держава. По-розумному це називається програмно-цільовим методом фінансування видатків бюджету. Отже, і на фінансування буковинського туризму теж існують відповідні програми. Їхня історія, якщо вірити сайту Чернівецької облради, починається 2004-го року. Загалом таких програм є три: на 2004-2010, 2011-2012 і 2013-2015 роки. І хоча розробники цих програм мінялися відповідно до змін вищого керівництва області, особливою фантазією і працелюбством вони не відрізняються: тексти програм «передрані» один в один, так само як і перелік заходів, передбачених ними. Різниця – тільки у цифрах коштів, які виділяють з бюджету області, і в назвах управлінь, якими мігрував туризм зі змінами влади.

ПРОГРАМА ВІД ЮЩЕНКІВСЬКИХ «ПАПЕРЕДНІКІВ»: УСЕ НА СЛОВАХ АБО НА ПАЛЬЦЯХ

Проаналізувати постатейні витрати на туризм до 2010 року взагалі неможливо: у програмі на 2004-2010 роки... цифр немає взагалі. У графі «фінансування» зазначено лише «кошти обласного бюджету», а скільки їх планувалося і скільки реально виділено – таємниця. Лише за бюджетами області, розміщеними на тому ж таки сайті облради, можна прослідкувати, що 2008-го на туризм пішло 100 тисяч, 2009-го – 200, а 2010-го – 250 тисяч гривень. Що було від 2004-го до 2007-го року включно – широкому загалу невідомо. Такою ж таємницею для простих користувачів Інтернету є звіти про виконання цієї програми до 2006 року. А звітувати про виконану за рік роботу на сесії облради чиновники від туризму повинні щорічно до 15 лютого. Так записано у тій таки програмі, що самі

вони й розробили. Про контроль згадав, ухваливши на сесії облради, але про виконання і внесення змін до неї не згадав. Що, в інформативній не написав, а писали ще раз, додавши, що туристичної діяльності на Буковині щорічно малі туристів більше, туркомі мали би зростати, як гри кінцевому підсумку, при грн, мав би отримувати віри стичних» платежів. Ще один-єдиний раз поверталися в серпні 2011-го, а в жовтні 2011-го відділу туризму ОДА виконання програми. Су виконання зводиться до т (не влада, а саме підприєм «Сонячна долину», «Геог відомі відпочинкові ком фестивалі та «круглі стол Після зміни президе з’являється нова прог 2011-2012 роки. Її тек від текстів «папереднікі з’являються конкретні су потреби. Про постатейні в солодше» – на десерт), а і наступної програм – про ми розвитку туризму. Для вірно «потрібних» дійстві танням їхньої кількості (за нарад, семінарів, турів, брошур, розроблених від на знайти показники про зростання кількості тури туризмі, відвідувачів вист (а цікаво, як їх узагалі рах дивне!!!) середню вартіс «круглого столу», туру д

Солодке – на десерт або Хто

Усе описане вище не було б таким «кримінальним», якби не одне але... Водночас зі зменшенням кількості туристів в області рік від року зростає розмір інвестицій, вкладених у цю галузь. Це стосується і приватних інвесторів, і коштів місцевого бюджету. Однак вкладення капіталів, як бачимо, не забезпечує кінцевого ефекту – збільшення кількості туристів та прибутку області загалом і туристичних підприємств зокрема. В чому ж причина неефективності витрат? Порівняємо дві наступні таблиці, №4 та 5:

Таблиця 4. Кошти, заплановані в обласному бюджеті на виконання програм розвитку туризму, у тис. грн. (відомості з бюджетів)	
РОКИ	СУМА
2004	Дані відсутні
2005	Дані відсутні
2006	Дані відсутні
2007	Дані відсутні
2008	100
2009	200
2010	250
2011	Дані відсутні
2012	500
2013	400
2014	200
2015	200
Разом:	1млн. 850 тис. (без урахування відсутніх даних)

Таблиця 5. Кошти, заплановані на виконання Програм розвитку туризму, у тис. грн (те, що написано у програмі)	
РОКИ	СУМА
2004-2010	Сума не зазначена
2011-2012	1670
2013-2015	2700
Разом:	4 млн. 370 тис.

Наведені дані – усе, що вдалося знайти в офіційних документах місцевого бюджету. З наведених таблиць можна зробити два висновки: або туризм хронічно фінансується, або ж із цифрами негаразд. Або і те, й інше одночасно. Не «тримати інтригу», одразу зазначити правильний варіант – третій. Грошей мало, а ті, що є, використовують не дуже дивним чином. Якщо проаналізувати витрати на туризм за статтями, виявиться досить цікава «карта адрес», де надсилаються кошти. Ось найцікавіші статті й суми, зазначені у програмах 2011-2012 і 2013-2015 років, так би мовити, роздінки. І про це робіть самі:

1. Розробка системи маркування робіт на виконання маркувальних робіт на туристичних маршрутах області у 2011-2012 – 35 тисяч, у 2013-2015 – 60 тисяч. Разом – 95 тисяч. Одразу ж коментар: туристи зі стажем не змогли пригадати, чому туристичні маршрути в нашій області не мають маркування.
2. Установлення дорожніх знаків на туристичних маршрутах області у 2011-2012 – 1670, у 2013-2015 – 2700. Разом – 4370. Одразу ж коментар: туристи зі стажем не змогли пригадати, чому туристичні маршрути в нашій області не мають дорожніх знаків.

ІДЕАЛЬНИЙ ТРИКУТНИК ДЛЯ ГРОШЕЙ?

Ворчості або Як у програмах дати міняли

...али аж... у червні 2006-го, ...ди інформацію про хід вико-
Програми розвитку туризму ...ласне, виконали, у згаданій ...натомість цю програму пере-
до неї прогнознi показники ...а 2006-2010 роки, за якими ...о би приїжджати на 15 тисяч ...плекси й робочі місця в них ...би після дощу, а бюджет, у ...щорічних витратах 800 тис.
д 1 до 2,5 мільйона грн. «ту-

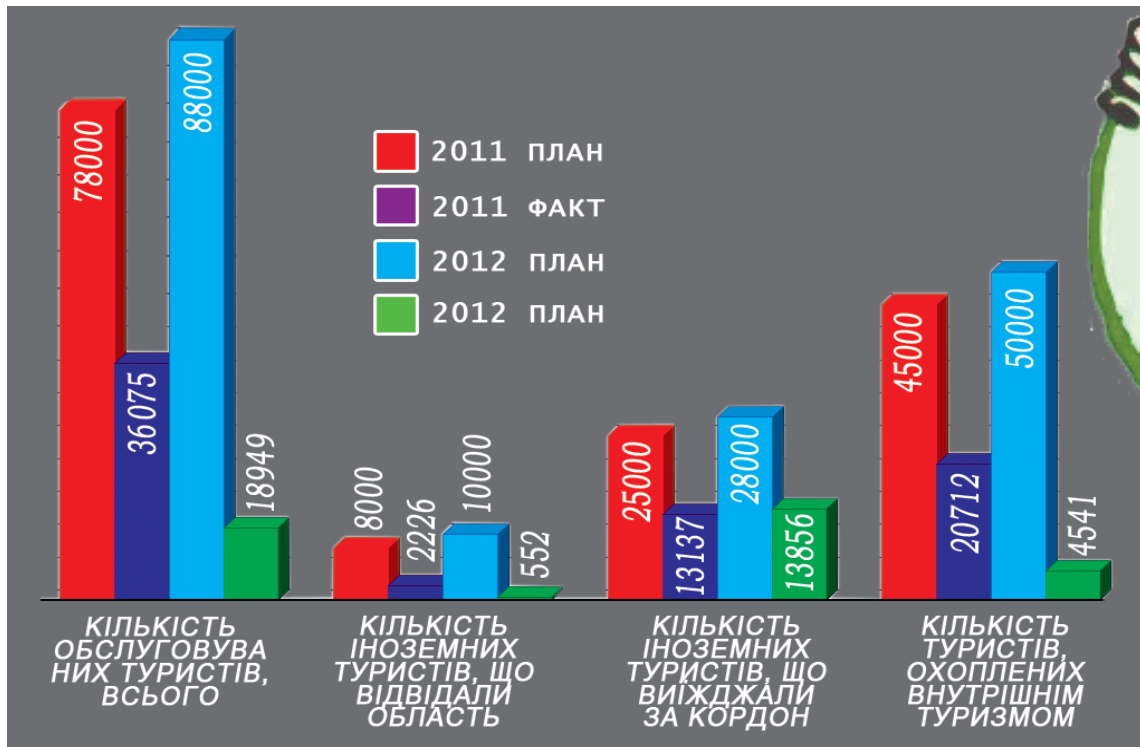
...до зазначеного документа ...0-го, коли тодішній началь-
Дмитро Павел звітував про ...ть трьох сторінок звіту про ...того, що приватні підприємці ...міці!) розбудовують «Трою», ...рг-Палац», «Колвік» та інші ...плекси, а влада проводить ...и».

...нта і місцевого керівництва ...ама розвитку туризму – на ...ст мало чим відрізняється ...в», однак у статтях витрат ...ми, заплановані на ті чи інші ...видатки трохи згодом («най- ...вже зараз про «ноу-хау» цієї ...Показники продукту Програ- ...«темних»: це перелік неймо- ...з поступовим щорічним зрос- ...сідань, науково-методичних ...для ЗМІ, кількість виданих ...еофільмів тощо). Тут же мож- ...гнозованого фантастичного ...стів, працівників, зайнятих у ...гавок, фестивалів і ярмарків ...ують? по головах?), і (диво- ...сть проведення фестивалю, ...я ЗМІ, участі у закордонних

виставках, які... повинні щороку залишатися на тому ж рівні, а то й зменшуватися. Тобто, чиновникам, що складали програму, навіть теоретично не відомо, що в будь-якій країні існує інфляція! Найцікавіше ж те, що прослідкувати логіку обчислень цих показників неможливо, оскільки методика їхнього розрахунку в програмі не зазначена.

Але скільки що мало би коштувати, на думку чи-

оцінити прогнозовану чиновниками ефективність минулого року (хоча про неї мали б уже відзвітувати до 15 лютого), але й без цифр зрозуміло, що вона далека від паперових показників. Тобто, з реальністю розходяться вже не лише результати, але й вихідні дані! Методика обчислення усіх цих показників так само залишається «терра інкогніта». І от як усе це виглядає реально:

новників від туризму, див. у табл. 2 на сайті «Версій».

Абсурд цих показників хоча б у тому, що заданими статистики за 2013 рік, наведеної в табл. 1, жодного збільшення – ЖОДНОГО! – з цих показників немає, є лише зменшення!!! Кількість іноземних туристів взагалі вимірюється у нас не тисячами, а сотнями осіб. Оскільки даних за 2014 рік поки що немає, важко

Звичайно, в такій ситуації доцільно переглянути програму і внести реальні зміни до неї, однак протягом 2013, 2014 і майже закінченого 1 кварталу 2015 року цим ніхто не переймався. Принаймні, жодних змін на сайті тієї ж таки облради наразі немає.

Ситуація у буковинському туризмі нагадує добрий старий анекдот про сперматозоїдів, які наввипередки біжать до яйцеклітини і вихваляються одне перед одним:
– Якщо добіжу першим – буду великим ученим!
– А я – великим спортсменом!
– А я – взагалі президентом
Раптом один маленький, плюгавенький обертається:
– Хлопці, не поспішайте, нас надурили... Ми в глибокій дупі!

Знімає туристичні вершки

овані на туризму, грамах)

...ся знайти ...го парла- ...азробити ...нно недо- ...ами щось ...сно. Щоби ...значимо: ...ошей за- ...ся досить ...увати ви- ...мальову- ...ес», куди

и, зазна- ...2013-2015 ...зисновки

...ня та про- ...туристич- ...12 роках ...гривень.
...нтар: ту- ...ти марко- ...області.
...знаків та

інформаційних щитів про розташування населених пунктів, напрямки маршрутів, пам'ятки архітектури тощо (українською та англійською мовами) – відповідно 120 та 60 тисяч гривень. Разом 180... Нові вказівники в області з'явилися, але далеко не всюди. Крім того, цікаво було би дізнатися, скільки фірм виготовляли ці вказівники, хто власники цих фірм і яка ціна одного вказівника. Але в Облавтодорі так і не спромоглися відповісти на ці питання, послідовно «відфутболивши» автора за майже десятком різних телефонів.

3. Створення мережі (!) туристично-інформаційних центрів обслуговування туристів з інформаційним банком даних, установлення сенсорних інформаційних кіосків (!?) – 86 тис. грн. Ну і скільки туристичних сенсорних кіосків ви бачили? – питання риторичне.

4. Зате розробка та популяризація екскурсійних турів, спортивних туристських маршрутів вихідного дня у школах, ПТУ та ВНЗ (10 маршрутів) – аж 18 тисяч гривень!..

5. Найцікавіша стаття витрат: Розробка та видання туристичних карт, схем, путівників, книг, буклетів, компакт-дисків для розповсюдження серед гостей області, навчальних закладів і бібліотек (туди мабуть туристи ходять повчитися і почитати) – 320 і 300 тисяч гривень! Понад ПІВМІЛЬЙОНА гривень, які отримали певні видавництва, назви яких ми оприлюднимо найближчим часом.

6. Організація ознайомлювальних турів для представників туристичних компаній, ЗМІ з України та з-за кордону – 170 і 150 тисяч. Разом 320 тисяч, тобто ще більше

ніж ЧВЕРТЬ мільйона... Усією газетою ми згадали тільки екскурсію до чернівецького підземелля, яка на тур аж ніяк не тягне.

7. Проведення конкурсів «Міс туризм», «Краща екскурсія», «Кращий туристичний маршрут» – 31 тисяча гривень у 2011-2012 роках.

8. Представлення області на регіональних, національних і міжнародних туристичних виставках – 210 і 300 тис. грн. Хто представляє нашу область на виставках, форумах, конференціях? Правильно, ті ж чиновники від туризму... Ще ПІВМІЛЬЙОНА!

9. Співфінансування міжнародних транскордонних проектів – 100 і 180 тис. грн.

10. Розробка та впровадження туристичних маршрутів із сусідніми державами – 46 і 30 тис. грн. Такі маршрути, хоча сума на них, порівняно з іншими статтями, справді мізерна, теж ніхто не міг згадати...

10. Проведення маркетингових соціологічних досліджень, опитувань, науково-дослідних робіт, запровадження електронного маркетингу в туристичній сфері – 26 і 39 тис. грн... Це, певно, саме ті дослідження, які мали би показати, що у прогнозах якесь «лажа»...

11. Організація та участь у нарадах, семінарах, «круглих столах», семінарах з питань сільського туризму – 64 і 120 тис. грн. Ще майже 200 тис. на наради для тих же чиновників.

12. Розробка та впровадження бренду «Буковина туристична» – 60 тис. грн. Опитування пересічних чернівчан довело, що про цей бренд ніхто нічого не чув – ні що воно таке, ні з чим його їдять...

Як бачимо, основне фінансування йде на, так би мовити, офіційний фасад туризму.

Водночас окремі пункти програми, які стосуються конкретних справ і вимагають грошей, фінансуються за залишковим принципом:

1. Сприяння розбудові туристичної інфраструктури із дотриманням потреб осіб з обмеженими можливостями – 38 тис. грн. у 2011-2012 роках, а від 2013 року цей напрям ВКЛАДЕНЬ КОШТІВ НЕ ПОТРЕБУЄ (тобто, пандуси будуватимуться і монтуватимуться задушно!!!! - Чи їх усі вже облаштували?)

2. Облаштування місць відпочинку, гірських притулків на туристичних маршрутах – 20 тисяч. Скільки місць відпочинку можна облаштувати за ці копійки? Для довідки: вартість одного біотуалета – навіть ще без кабінки – від 1500 грн.

3. Сприяння облаштуванню оглядових майданчиків з яких відкриваються панорамні види – 34 і 15 тисяч гривень. Питання таке ж, як у попередньому пункті. Але цікаво, що тут платять не за облаштування, а за сприяння йому. Це стаття на хабарі чи мається на увазі щось інше? (жарт, панове).

4. Окремий пункт під номером 8 у Програмі на 2013-2014 рік «Залучення коштів у туристичну сферу» включає у себе тільки один захід «Створення і оновлення інформаційного банку даних про інвестиційні проекти в туристичній галузі, розробка інвестиційних проектів» і, за версією чиновників, «вкладення коштів не потребує». Тобто: ЗАЛУЧЕННЯ КОШТІВ У ТУРИСТИЧНУ СФЕРУ ВКЛАДЕННЯ КОШТІВ НЕ ПОТРЕБУЄ!

Родзинка сезону – програма про програму

Ті, хто думають, що програмування туризму, так само як і будь-якої іншої галузі, обмежується однойменною програмою, дуже помиляються. Щороку обласні чиновники створюють ще й програму економічного і соціального розвитку області (до речі, на 2015 рік її досі немає). У цьому документі розписується пооб'єктний розподіл коштів між районами області у кожній сфері діяльності. Аби не колупатися в архівах, ми взяли Програму 2014 року і виявили, що торік у більшості районів мало розквітати туристичне будівництво та ремонт, які, як відомо теж відкривають величезні можливості для дербану коштів. Редакція перевіряє, чи справді 2014-го були побудовані, облаштовані і відремонтовані: турбаза в селі Мигово (колишня база «Карпатська зірка»); два котеджі в Солонці і Стебнику; Свято-Успенський собор старообрядництва у Білій Криниці; краєзнавчий музей у смт. Глибока; територія музею-садиби Ольги Кобилянської в Димці; територія і водне дзеркало заповідника республіканського значення «Болото» у Борівцях; дитячий оздоровчий табір на базі ресторанного комплексу «Лісова казка» у Нижніх Станівцях; дендропарк «Гайдейка» та сквер «Ізвод» у селі Киселів; нові туристичні об'єкти у селі Киселиця; Сокирянський історичний музей; ДІАЗ «Хотинська фортеця».

Крім того, окремим пунктом розвитку туристичної інфраструктури у Чернівцях значиться відкриття нових автобусних маршрутів і авіасполучень з містами України та іншими країнами. Тут узагалі без коментарів...

Лера ЯСНИЦЬКА, «Версії»

P.S. Редакція продовжує розслідування і найближчим часом на шпальтах газети ми розповімо, куди ж реально пішли кошти з бюджету і що з того вийшло.

Підступний туберкульоз полюбляє маскуватися під застуду

Найменшому пацієнтові тубдиспансеру – трохи більше року

У Чернівецькій області 6206 людей хворіють на туберкульоз. За останній рік 400 буковинців уперше почули про свій діагноз, а 75 – померли від цієї недуги. Яке лікування отримують хворі, чи вдається вилікувати останню стадію і, найголовніше, – як убезпечитися від туберкульозу, запитали в Ірини ГУСКИ, заступника головного лікаря з організаційно-методичної роботи Чернівецького обласного протитуберкульозного диспансеру.

– Туберкульоз – інфекційне захворювання, яке спричинюють специфічні збудники (мікобактерії). Недуга вражає переважно легені, у поодиноких випадках можливе ураження інших органів. На туберкульоз люди хворіють від появи людства. Зокрема, туберкульозні ураження хребта виявлені при дослідженні останків людини неоліту (5 тис. років до н.е.). Їх знаходили також у Єгипетських мумій (2700 років до н.е.). 1882 року німецький вчений Роберт Кох виявив збудник туберкульозу – туберкульозну бацилу, яку було названо паличкою Коха (сьогодні класифікується як мікобактерія туберкульозу), – розповідає Ірина Іванівна. – Щороку

ми виявляємо в середньому близько 400 нових випадків туберкульозу. На жаль, половина з тих, хто захворіли, звертається на пізніх стадіях, коли в легенях уже утворилися деструктивні зміни – у народі їх називають «дірочками». Звісно, лікується і це, але вже значно складніше й триваліше.

– Чи й досі сприймається туберкульоз як «хвороба бідних»? Хворі соромляться такого діагнозу?

– На туберкульоз може захворіти будь-яка людина, незалежно від соціального стану. Головне джерело інфекції – хворий, що виділяє бактерії. Від нього за час хвороби в зовнішнє середовище потрапляє від 20 млн. до 6 млрд. активних мікобактерій туберкульозу. Поширення інфекції від хворого на активну форму туберкульозу можна порівняти із каменем, кинутим у воду: від нього розходяться кола. Що далі – то хвилі слабші. Відтак найближче оточення ризикує найбільше.

Інфікуватися можна повітряним і харчовим, контактним шляхами. Найбільш загрозливий – повітряний. Так інфікуються 90% пацієнтів. При кашлі, співі, голосній розмові мікобактерії туберкульозу розповсюджуються від хворої людини на відстань від 1 до 5 метрів. Хворіють і лікарі, і вчителі, і бізнесмени. Щоправда, половина наших пацієнтів – особи працездатного віку, які не працюють.

Дізнавшись про свій діагноз, люди дійсно таки соромляться. Особливо мешканці сіл. Через це вони навіть не йдуть до фельдшера, не обстежуються – бояться реакції оточення. Як реагує хворий, коли дізнається про такий діагноз? Спочатку – паніка, переляк. Запитують: «А я не помру?». Потім, коли починається лікування, заспокоюються.

– А хворих дітей багато?

– Кількість дітей, хворих на туберкульоз, зменшилася вдвічі. Якщо за 2013 рік їх зареєстровано вісім, то за 2014-й – чотири. Найменшому пацієнтові – трохи більше року. У нього – туберкульоз кісток.

– То як же убезпечитися від цієї недуги?

– Збудник туберкульозу має високу стійкість до різних чинників – фізичних, хімічних, природних. Особливо стійкі туберкульозні мікобактерії у висохлому мокротинні хворого. У вуличному пилу вони зберігаються до двох тижнів, на папері та різних предметах – до 3-х місяців. Однак пряме сонячне проміння вбиває мікобактерії влітку за 60 хвилин, узимку – за 2 години.

Особлива підступність туберкульозу в тому, що він може маскуватися під різні хвороби. Як правило, на ранніх стадіях туберкульоз приховується за звичайною застудою. Насторожити повинен кашель, що триває понад три тижні, загальна слабкість, підвищення температури до 37,2-37,5 градусів, зниження апетиту, втрата ваги. На пізніх стадіях може виникати кровохаркання і навіть легенева кровотеча.

Після виявлення такого хворого усі родичі здають аналізи і проходять профілактичний курс лікування. Тож запобігти хворобі можуть звичайні профілактичні огляди. Зокрема, раз на два роки кожна людина має робити флюорографію. Вчителі, лікарі, продавці, вихователі – щороку.

– Ірино Іванівно, скільки часу триває лікування від туберкульозу?

– Усе залежить від форми хвороби. Якщо хворий не бацилярний (у народі кажуть – не заразний), він може лікуватися вдома. Якщо ж хвороба давня, на легенях наявні деструктивні зміни, пацієнт бацилярний, тобто виділяє бактерії, лікування можливе тільки у стаціонарі – від трьох до 12 місяців. Без лікування хворий з активною формою туберкульозу може щорічно заражати в середньому від 10 до 15 людей.

– Мабуть, таке лікування дуже дороге...

– Протитуберкульозні препарати першого і другого ряду хворі отримують безкоштовно. Навіть якщо лікування триватиме від року до двох, ліки є.

– Виходить, хворим на туберкульоз щодо ліків щастить більше, ніж хворим на рак...

– Неодноразово бачила, як хворі радіють, що в них туберкульоз, а не рак. Наші пацієнти все-таки на 100% забезпечені хіміопрепаратами. Зрештою, якщо пройти весь курс лікування, нормально харчуватися і вести здоровий спосіб життя, навіть давню форму туберкульозу можна вилікувати.

Олена ТИМОФІЙЧУК, «Версії»

Туберкульоз – виліковний

Історія одужання – від нашого читача

Службовець Василь, який ніколи не курив, не зловживав алкоголем, не хворів, вів цілком соціальний спосіб життя, туберкульоз виявив у себе випадково – під час обов'язкового проходження флюорографії. Тож не з чуток знає, що ця хвороба не обирає ні за соціальним статусом, ні за статурою. Але переконався, що вона – виліковна. Опираючись на власний досвід, Василь ділиться з читачами «Версій» і загрозами цієї хвороби, і шляхами одужання.

«Туберкульоз, як знаю з власного прикладу, може вчепитися де завгодно і до кого завгодно, – каже Василь. – Зі мною в лікарняній палаті лежали хлопці, від офіцерів міліції і підприємців – до засуджених. Абсолютно різного соціального статусу і статури – я був худий, були й кремезні чоловіки. Валило всіх...

Виявив хворобу в себе випадково. Таких традиційних симптомів, як кашель, не було зовсім. Натомість була загальна слабкість і відсутність апетиту. Завжди був готовим «гори звертати», а раптом став почуватися так, що очима зробив би, а сили нема. Це відчув після перенесеного на ногах запалення легень. Оскільки раніше ніколи серйозно не хворів, то свого часу не одразу усвідомив, що мій стан – не проста застуда. Саме тоді мав у житті дуже насичений період – було

дуже багато роботи, а ще готувався до весілля. Тож навіть гарячку в себе помітив, лише коли на вході до офісу відчув запаморочення і мало не впав. А температура вже зашкалювала за 40. Ну і тоді вже страшенно кашляв. Але відлежуватися було ніколи. Так і одужав – начебто. Згодом відгуляв весілля, робота налагодилася, напруженість спала. Але десь за півроку відчув, що живу в постійній втомі, та ще й їсти не хотілося. Навіть улюблені колись страви не приносили жодного задоволення, а коли примушував-таки себе щось з'їсти – злегка нудило. У свої 26 цілком серйозно думав, що це вже заглянула старість.

Аж ось перед народженням дитини пройшов обов'язкову флюорографію. І на знімку виявили плями на легенях!

Почали мене досліджувати і лікувати. Зовнішніх проявів, нагадаю, не було. Аналізи теж були в нормі – гемоглобін, тиск, посіви (тим паче, що результати посівів все одно треба було чекати кілька тижнів). Тільки проба Манту давала підстави підозрювати щось серйозне. Тим часом мені прокололи курс лінкоміцину, вітаміни – зрушень не було, плями залишилися. І тоді вже почали лікувати туберкульоз.

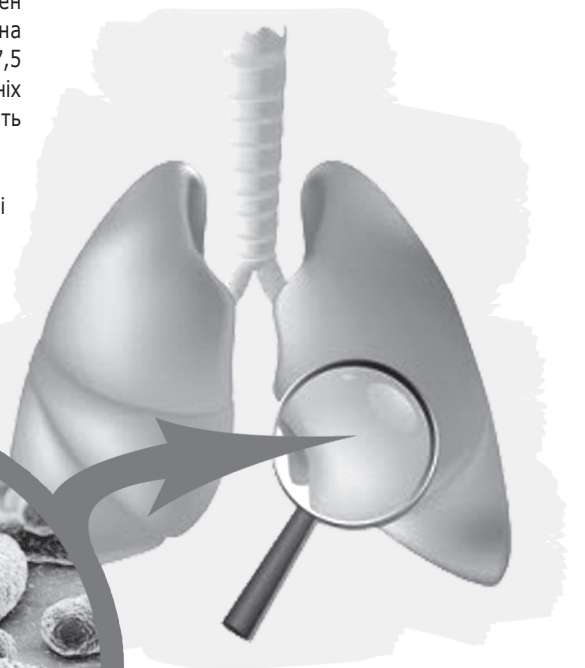
Поклали до лікарні. Інші пацієнти, які лежали зі мною в палаті, лікувалися вже від 3,5 до 10 місяців. Дехто дуже несерйозно ставився до лікування: не-

вчасно і нерегулярно приймали ліки, дозволяли собі алкоголь, та й загалом не були налаштовані на одужання.

Хвороба наша і без того дуже підступна. Кажуть, що паличка Коха за час, відколи знайшли ліки проти неї, мутувала і класичному лікуванню не завжди піддається. Хворі з нашої палати розповідали, що одному з них родичі передали з Італії пігулки, ефективніші за наші ліки, хоча й з тією ж активною речовиною. Щоправда, ці ліки в Україні не ліцензовані.

Переконався, що алкоголь з пігулками просто несумісні! Якось, уже під завісу мого лікування, сусіди по палаті щось святкували і запропонували мені приєднатися. Я випив буквально один ковток горілки, грамів 20, не більше. Організм так запротестував, що мої «товариші по чарці» здивувалися: «А ти що, не п'єш?» Ні, кажу, за весь час лікування взагалі навіть не нюхав. Вони тоді посміялися, бо самі частенько собі «дозволяли». Може, це, а може, відсутність психологічного настрою на одужання, довели до того, що один з них зрештою отримав інвалідність, так і не одужавши, а інші лікувалися значно триваліший час, ніж я.

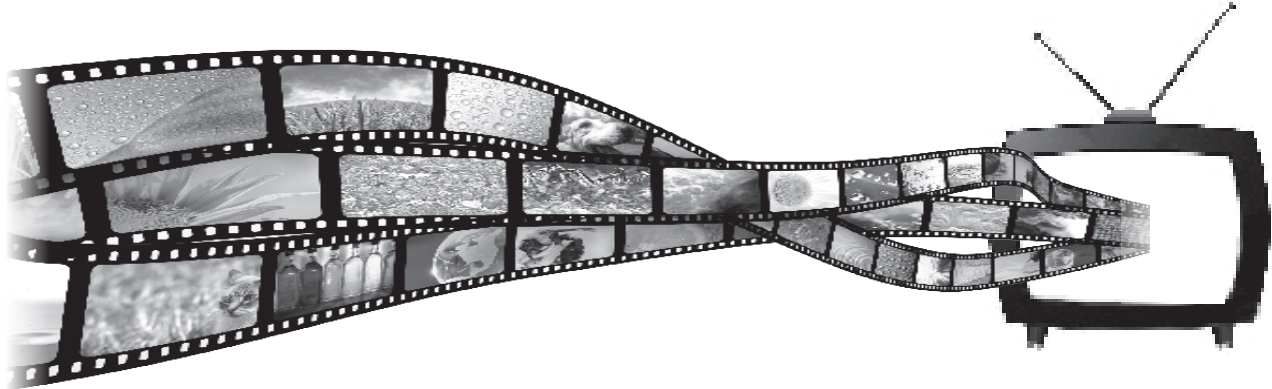
Мій висновок: найголовніше в лікуванні – це позитивне налашту-

Коли уперше з'явився апетит, зрозумів, що вдруге народився на світ. Через місяць лікування прогулянки пішки знову стали приносити задоволення, і я відчув, що не ходжу, а літаю. Уже через 1,5 місяця плями на легенях почали зменшуватися, а через 2,5 мене можна було виписувати. Ще трохи потримали для порядку в лікарні, хоча медикаменти потім приймав до 10-ти місяців. Далі – три роки був на диспансерному обліку, щопівроку проходив флюорографію і здавав аналізи – для контролю. Потім змінив місце проживання і певний час не відвідував тубдиспансер, але перед народженням доньки знову прийшов на флюорографію. З лікарями зустрілися, як з давніми друзями. Всі мої медичні документи в них зберігаються.

А в мене зі здоров'ям усе гаразд. Звісно, треба зважати на перенесену хворобу, не переохолоджуватися – як і не перегріватися, не зловживати сауною. Та це не означає кардинальні обмеження й оранжерейне життя. Друзі знають, що я вже кілька років поспіль купаюся в ополонці на Водохреща, що у сніжну погоду люблю проводити час надворі, одне слово, веду звичайний спосіб життя. Просто до всього треба ставитися відповідально і з розумом»

Записала Маріанна АНТОНЮК, «Версії»

КІНОПАЛАЦ «ЧЕРНІВЦІ»
Великий зал. «Інсургент»: 15.00, 19.20; «Баранчик Шон»: 10.00, 13.30, «Робот Чаппи»: 17.10, 21.30; «Попелюшка»: 11.30. Малий зал. «Самба» 16.50, 21.00; «Пілігрим»: 13.00, 19.00; «Суперфорсаж»: 15.15.
КІНОТЕАТР «ЕФЕКТ»
19-25 березня «Попелюшка»: 11.10,13.20, «Робот Чаппі»: 15.30, 19.50; «Енні»:17.40, 22.00.
ХУДОЖНІЙ МУЗЕЙ
«Тобі, Україно»: Виставка творчих робіт студії «Оний дизайнер» (керівник Алла Руснак). Виставка творів Якова Гніздовського – видатного українсько-американського маляра та графіка (до 100-річчя від дня народження). «Духовна велич Кобзаря» (скульптура, декоративно-мистецтво, фалеристика і нумізматика). «Українські письменники у творах образотворчого мистецтва». Від 24.03 до 17.04: Відбір робіт на виставку «Вишиваний дивотвір-2015» по вітorkах від 12. 00 до 15.00.
ЦЕНТР КУЛЬТУРИ «ВЕРНІСАЖ»
Виставка Чернівецької облорганізації НСХУ до Дня народження Т.Г.Шевченка
ОБЛАСНИЙ МУЗДРАМЕАТР
21 березня, 18.30: «Ілюзії вальсу». 22 березня, 12.00: «Золоте курча», 18.30: «Енні».
ЛЯЛЬКОВИЙ ТЕАТР
22 березня, 12.00: «Як лисичка пташкою була»
ОБЛАСНА БІБЛІОТЕКА ім.М.Івасюка
19 березня, 13.00: «Я вибрала Долю собі сама», ескіз дивовижного життя Ліни Костенко»

вівторок

«1+1»
06.00,07.00,08.00,09.00,12.00,16.45,19.30,23.20,04.00 "ТСН". 06.45,07.10,07.45,08.10,08.45,09.10 Сніданок з "1+1". 07.35,08.35 "Маша і ведмідь". 09.40 "Чотири весілля 2". 11.05 Т/с "Сила. Повернення додому". 12.20,12.55 Т/с "Ворожка". 13.30,14.05 Т/с "Сліпа". 14.45 "Сімейні мелодрами 5". 15.45,04.25 "Битва салонів". 17.10 Т/с "Сила кохання Феріхи". 20.30 "Чистопелуws". 21.00 Т/с "Між нами, дівчатами". 22.00 "Чотири весілля 4". 23.40,00.40 Т/с "Борджіа 3". (3 категорія). 01.40 Т/с "Терпкий смак кохання". 02.30 Комедія "Я вродлива і струнка". 05.10 "Служба Розшуку Дітей".
ІНТЕР
05.45,12.25,14.20 Т/с "Земський лікар 3. Життя заново". 06.35 М/ф. 07.00,07.30,08.00,08.30,09.00,12.00,14.00,16.00,17.45 Новини. 07.15,07.35,08.10,08.35 "Ранок з Інтером". 09.20 Т/с "Банкіри". 11.15 Д/с "Слідство вели..." з Л. Каневським". 14.55 "Судові справи". 15.50,16.15 "Сімейний суд". 18.05,19.05 "Стосується кожного". 20.00 "Подрибиці". 20.45,04.00 Т/с "Орлова й Александров". (2 категорія). 23.00 Т/с "Син батька народів". (2 категорія). 01.55 Т/с "Сусіди".
ІСТV
Вівторок, 24 березня 05.05 Факти. 05.35,20.20 Цивільна оборона. 06.30 Ранок у великому місті. 08.45 Факти. Ранок. 09.15,19.15 Надзвичайні новини. 10.10,02.40 Т/с "Стріла". 11.50,13.15,16.45 Т/с "Під прикриттям". 12.45,15.45 Факти. День. 14.25,16.15 Т/с "Опери". 18.45,21.05 Факти. Вечір. 21.25 Т/с "Життя і пригоди Мишка Япончика". 23.30 Х/ф "Немає дороги назад". (2 категорія). 01.15 Х/ф "Жах на вулиці В'язів 2. Помста Фредді". (2 категорія). 03.20 Х/ф "Жах на вулиці В'язів". (2 категорія).
«1+1»
06.30,06.50,07.05,07.15,07.35,08.10,08.20,08.35 Ранок на П'ятому.

23 березня

«1+1»
06.45,07.10,07.45,08.10,08.45,09.10 Сніданок з "1+1". 07.00,08.00,09.00,12.00,16.45,19.30,23.20,04.00 "ТСН". 07.35,08.35 "Маша і ведмідь". 09.40 "Чотири весілля 2". 11.05 Т/с "Сила. Повернення додому". 12.20,12.55 Т/с "Ворожка". 13.30,14.05 Т/с "Сліпа". 14.45 "Сімейні мелодрами 5". 15.45,04.25 "Битва салонів". 17.10 Т/с "Сила кохання Феріхи". 20.30 "Чистопелуws". 21.00 Т/с "Між нами, дівчатами". 22.00 "Гроші". 23.40,00.40 Т/с "Борджіа 3". (3 категорія). 01.40 Т/с "Терпкий смак кохання". 02.30 Трилер "Я, Алекс Кросс". 05.10 "Служба Розшуку Дітей".
ІНТЕР
06.30 М/ф. 07.00,07.30,08.00,08.30,09.00,12.00,14.00,16.00,17.50 Новини. 07.15,07.35,08.10,08.35 "Ранок з Інтером". 09.20 Х/ф "Погана сусідка". 11.15 Д/с "Слідство вели..." з Л. Каневським". 12.25 Т/с "Земський лікар 3. Життя заново". 13.25,14.20 "Сімейний суд". 15.30,16.15 "Чекай на мене". 18.10,19.05 "Стосується кожного". 20.00 "Подрибиці". 20.45,04.00 Т/с "Орлова й Александров". (2 категорія). 23.00 Т/с "Син батька народів". (2 категорія). 01.55 Т/с "Сусіди".
ІСТV
05.20 Служба розшуку дітей. 05.25 М/с "Том і Джері". 06.05,19.15 Надзвичайні новини. 06.55 Факти тижня. 08.45 Факти. Ранок. 09.15 Спорт.

24 березня

«1+1»
06.45,10.20,23.35,00.50,06.20 Огляд преси. 07.00,08.00,09.00,10.00,11.00,12.00,13.00,14.00,15.00,16.00,17.00,18.00,19.00,21.00,23.00,00.00,01.00 Час новин. 07.10,08.15,22.45,23.20,00.15 Бізнес-час. 07.25,08.25,12.25,17.55,22.55,23.55 Погода в Україні. 07.30,08.30,09.30,10.30,11.30,12.30,13.30,14.30,15.30,16.30,17.30,18.30,22.30,23.25,00.30,03.00,05.00 Час. Важливо. 07.50 Автопілот-новини. 09.15 Гра інтересів. 09.25,13.25,15.25,17.25,00.55 Погода на курортах. 09.32 Кордон Держави. 10.35,11.35,20.00,21.10,01.15 Час. Підсумки дня. 13.10,14.10 День. 15.35 Діалоги з Патріархом. 16.15 Драйв. 16.35 Моя земля. 17.15,17.35,18.14,18.31,03.15 Україна - понад усе! 21.40,02.45,06.00 Час-Тайм. 22.00,02.00 Час новин (рос. мовою). 00.32,05.55 Кримінальні новини. 00.35 Фактор безпеки. 04.40 Фесрія мандрів. 05.15 Невигадані історії. 05.35 В кабінетах.
ТВА
6.00, 7.45, 9.20, 19.30, 21.30, 23.30, 3.30 Теми дня 6.25, 8.10, 9.45, 17.15, 19.55, 21.55, 23.55, 3.55 Погода 6.30, 8.15, 9.50, 17.20, 20.00, 22.00, 00.00, 4.00 Погода на курортах 6.35, 8.20, 9.55, 17.25, 20.05, 22.05, 00.05, 4.05 Гороскоп 6.45, 8.30, 14.20, 17.00, 21.10, 5.45 Про казки 7.10 Ранок надії 8.55 Таємниці мого міста 9.00, 14.10, 22.15 Мовний бар 9.05, 14.15, 22.20 Правила етикету 9.10 Посередині 12.00, 20.10, 00.10 Панно кохання 14.55 Моє місто 15.00, 2.30, 4.15 Настрій 21.00 Про закони 22.25 Наше здоров'я 22.30, 5.00 Т/с "Спека в Лос-Анджелесі" ▲
ТРК «ЧЕРНІВЦІ»
07:00, 15:05, 21:10 Кінозал «Малютко» 07:10, 15:50, 19:30 «Ваш експерт» 07:20, 09:50, 14:55, 16:55, 19:35, 01:20«Парад планет» 07:30, 19:00, 21:30, 00:00 «Чернівецький репортер» 07:55, 08:55, 13:05, 15:55, 19:2, 21:55Погода 08:00, 21:20 «Народний контроль»
«1+1»
06.00 М/ф. 06.25 "Нове Шалене відео по-українськи". 08.25,14.55,21.30 "ДжеДАІ". 08.45,22.00 "Секретні матеріали". 09.00,18.30,21.00 Новини "Спецкор". 09.30 "Люстратор 07.62". 09.40 Т/с "Лінійний відділ 3". 13.50 Д/ф "Голівуд проти мафії". 15.55 Д/ф "Далекий бобардувальник ІЛ". 16.20 Д/ф "Винищувач Ла-7". 16.30,19.00 Т/с "Розшук 2". 22.15 Х/ф "Кінг Конг". 01.15 Х/ф "Кінець світу". 02.50 Х/ф "Камінна душа".

25 березня

«1+1»
06.00,07.00,08.00,09.00,12.00,16.45,19.30,23.20,02.30,04.00 "ТСН". 06.45,07.10,07.45,08.10,08.45,09.10 Сніданок з "1+1". 07.35,08.35 "Маша і ведмідь". 09.40 "Чотири весілля 2". 11.05 Т/с "Сила. Повернення додому". 12.20,12.55 Т/с "Ворожка". 13.30,14.05 Т/с "Сліпа". 14.45 "Сімейні мелодрами 5". 15.45,04.25 "Битва салонів". 17.10 Т/с "Сила кохання Феріхи". 20.30 "Чистопелуws". 21.00 Т/с "Між нами, дівчатами". 22.00 "Поверніть мені красу". 23.40,00.40 Т/с "Борджіа 3". (3 категорія). 01.40 Т/с "Терпкий смак кохання". 02.55 "Чотири весілля 4". 05.10 "Служба Розшуку Дітей".
ІНТЕР
05.45,12.25,14.20 Т/с "Земський лікар 3. Життя заново". 06.35 М/ф. 07.00,07.30,08.00,08.30,09.00,12.00,14.00,16.00,17.45 Новини. 07.15,07.35,08.10,08.35 "Ранок з Інтером". 09.20 Т/с "Банкіри". 11.10 Д/с "Слідство вели..." з Л. Каневським". 14.50 "Судові справи". 15.45,16.15 "Сімейний суд". 18.05,19.05 "Стосується кожного". 20.00 "Подрибиці". 20.45,04.05 Т/с "Орлова й Александров". (2 категорія). 23.00 Т/с "Син батька народів". (2 категорія). 02.00 Т/с "Сусіди".
ІСТV
04.55 Служба розшуку дітей. 05.00 Студія Вашингтон. 05.05 Факти. 05.35 Цивільна оборона. 06.30 Ранок у великому місті. 08.45 Факти. Ранок. 09.15,19.15 Надзвичайні новини. 10.10,02.50 Т/с "Стріла". 11.50,13.15,16.45 Т/с "Під прикриттям". 12.45,15.45 Факти. День. 14.20,16.15 Т/с "Опери". 18.45,21.05 Факти. Вечір. 20.20 Таємний фронт. 21.25 Т/с "Життя і пригоди Мишка Япончика". 23.25 Х/ф "Спеціальне завдання". (2 категорія). 01.20 Х/ф "Жах на вулиці В'язів 3. Воїни сну". (2 категорія). 03.30 Х/ф "Жах на вулиці В'язів 2. Помста Фредді". (2 категорія).
«1+1»
06.15 Погода у світі. 06.30,06.50,07.05,07.15,07.35,08.

понеділок

ТВА
6.00, 9.20 Теми дня неділя 6.20, 7.45, 9.45, 17.15, 19.55, 21.55, 23.50, 3.55 Погода 6.25, 7.50, 9.50, 17.20, 20.00, 22.00, 23.55, 4.00 Погода на курортах 6.30, 7.55, 9.55, 17.25, 20.05, 22.05, 00.00, 4.05 Гороскоп 6.40, 8.40, 14.50, 17. 00, 21.15, 5.45 Про казки 7.10 Ранок надії 8.00 Вихід є 8.30 Наше здоров'я 9.00, 15.00, 21.00 Мовний бар 9.05, 15.05, 21.05Правила етикету 9.10 Моє місто 12.00 Нова Гостьова 12.10, 20.10, 00.05 Панно кохання 14.10 Політика 15.10 Про закони 15.20 Посередині 15.30, 2.30, 4.15 Настрій 19.30, 21.30, 23.30, 3.30 Теми дня 22.15 Таємниці мого міста 22.20 Журналістське розслідування 22.30, 5.00 Т/с "Спека в Лос-Анджелесі" ▲
ТРК «ЧЕРНІВЦІ»
07:00, 09:00, 15:15, 21:10 Кінозал «Малютко» 07:1, 15:45 «Ваш експерт» 07:20, 09:50, 15:10, 17:00, 19:35, 01:20«Парад планет» 07:30, 19:30, 21:30 «Чернівецький репортер» Підсумковий випуск. 08:10, 08:55, 13:05, 15:55, 19:2, 21:55, 00:25 Погода 08:15 «Служба порятунку 101» 08:30 Афіша 08:35 «Західний експрес» 09:25 «Сдина країна» 10:00, 19:45, 00:40 "Вулиця Святова,1" 11:30, 01:30 «Блисуча година від М2» 13:15 Х/ф «Повітряна швидкість» (1) 16:00 «Зірковий марафон» 16:25 «Вікно в Європу» 17:05 «Хенд мейд»
«2+2»
06.00 М/ф. 06.25 "Нове Шалене відео по-українськи". 07.20 Х/ф "Біла ведмедича". 08.10, 08:55, 13:05, 15:55, 19:2, 21:55, 00:25 Погода 08:15 «Служба порятунку 101» 08:30 Афіша 08:35 «Західний експрес» 09:25 «Сдина країна» 10:00, 19:45, 00:40 "Вулиця Святова,1" 11:30, 01:30 «Блисуча година від М2» 13:15 Х/ф «Повітряна швидкість» (1) 16:00 «Зірковий марафон» 16:25 «Вікно в Європу» 17:05 «Хенд мейд»

середа

«1+1»
10,08,20,08.35 Ранок на П'ятому. 06.45,10.20,00.50,06.20 Огляд преси. 07.00,08.00,09.00,10.00,11.00,12.00,13.00,14.00,15.00,16.00,17.00,18.00,19.00,21.00,01.00 Час новин. 07.10,08.15,00.15 Бізнес-час. 07.25,08.25,12.25 Погода в Україні. 07.30,08.30,09.30,10.30,11.30,12.30,13.30,14.30,15.30,16.30,17.30,18.30,00.00,00.30,03.00,05.00 Час. Важливо. 07.50 Автопілот-новини. 09.25,13.25,15.25,17.25,00.55 Погода на курортах. 09.35,10.35,11.35,20.00,21.10,01.15 Час. Підсумки дня. 13.10,14.10 День. 14.35 Гра інтересів. 15.35 Модне здоров'я. 16.10 Міграційний вектор. 16.35 Невигадані історії. 17.15,17.35,18.15,18.35,03.15 Україна - понад усе! 21.40,02.45,06.00 Час-Тайм. 22.00,02.00 Час новин (рос. мовою). 22.30 Клуб реформ. 23.40 Бізнес час. 23.48,04.30 Місцевий час. 00.32,05.55 Кримінальні новини. 04.40 Не перший погляд. 05.15 ПроОбраз із Наталкою Фіцич. 05.35 Машина Часу. 06.15 Погода у світі.
ТВА
6.00, 7.45, 9.20, 19.30, 21.30, 23.30, 3.30 Теми дня 6.25, 8.10, 9.45, 17.15, 19.55, 21.55, 23.55, 3.55 Погода 6.30, 8.15, 9.50, 17.20, 20. 00, 22.00, 00.00, 4.00 Погода на курортах 6.35, 8.20, 9.55, 17.25, 20.05, 22.05, 00.05, 4.05 Гороскоп 6.45, 8.40, 14.20, 17.00, 5.45 Про казки 7.10 Ранок надії 8.30, 15.00 Наше здоров'я 9.00, 14.10, 22.15 Про закони 12.00, 20.10, 00.10 Панно кохання 15.10, 2.30, 4.15 Настрій 21.00 17 хвилин правди 21.20 Посередині 22.20 Журналістське розслідування 22.30, 5.00 Т/с "Спека в Лос-Анджелесі" ▲
ТРК «ЧЕРНІВЦІ»
07:00, 08:30, 15:05, 21:00 Кінозал «Малютко» 07:10, 15:50, 19:30 «Ваш експерт» 07:20, 09:50, 14:55, 16:55, 19:35, 01:20 «Парад планет» 07:30, 19:00, 21:30, 00:00 «Чернівецький репортер» 07:55, 08:55, 13:05, 15:55, 19:25, 21:55, 00:25Погода 08:00, 21:20 «Народний контроль»

четвер

«1+1»

06.00,07.00,08.00,09.00,12.00,16.45,19.30,00.15 "ТСН".

06.45,07.10,07.45,08.10,08.45,09.10 Сніданок з "1+1".

07.35,08.35 "Маша і ведмідь".

09.40 "Чотири весілля 2".

11.05,02.20 Т/с "Сила. Повернення додому".

12.20,12.55 Т/с "Ворожка".

13.30,14.05 Т/с "Сліпа".

14.45 "Сімейні мелодрами 5".

15.45,04.30 "Битва салонів".

17.10,03.05 Т/с "Сила кохання Феріхі".

20.30 "Чистопews".

21.00 Т/с "Між нами, дівчатами".

22.00 "Сказочная Русь".

22.30 "Право на владу 2".

00.35 Т/с "Борджіа 3". (3 категорія).

01.35 Т/с "Терпкий смак кохання".

ІНТЕР

05.45,12.25,14.20 Т/с "Земський лікар 3. Життя заново".

06.35 М/ф.

07.00,07.30,08.00,08.30,09.00,12.00,14.00,16.00,17.45 Новини.

07.15,07.35,08.10,08.35 "Ранок з Інтером".

09.20 Т/с "Банкіри".

11.15 Д/с "Слідство вели..." з Л. Каневським".

14.55 "Судові справи".

15.50,16.15 "Сімейний суд".

18.05,19.05 "Стосується кожного".

20.00 "Подробиці".

20.45,04.00 Т/с "Орлова й Александров". (2 категорія).

23.00 Т/с "Син батька народів". (2 категорія).

02.00 Т/с "Сусіди".

ICTV

05.00 Студія Вашингтон.

05.05 Факти.

05.35 Цивільна оборона.

06.30 Ранок у великому місті.

08.45 Факти. Ранок.

09.15,19.15 Надзвичайні новини.

10.10,02.35 Т/с "Стріла".

11.50,13.15,16.45 Т/с "Під прикриттям".

12.45,15.45 Факти. День.

14.25,16.15 Т/с "Опери".

18.45,21.05 Факти. Вечір.

20.20 Інсайдер.

21.25 Т/с "Команда 8".

23.25 Х/ф "Ніндзя". (2 категорія).

01.05 Х/ф "Жах на вулиці В'язів 4. Володар сну". (2 категорія).

03.10 Х/ф "Жах на вулиці В'язів 3. Воїни сну". (2 категорія).

«1+1»

06.30,06.50,07.05,07.15,07.35,08.10,08.20,08.35,08.50 Ранок на П'ятому.

06.45,10.20,23.35,00.50,06.20

субота

«1+1»

06.00 "Шість кадрів".

07.10,19.30 "ТСН".

08.00,08.35 М/с "Качині історії".

09.10 "Світське життя".

10.10,02.05 Мелодрама "Мій капітан".

14.40 "Вечірній Київ".

16.30,21.15 "Вечірній квартал".

18.30 "Розсміши коміка".

20.15 "Українські сенсації".

23.15 "Що? Де? Коли?".

00.20 Комедія "Скільки у тебе?"

ІНТЕР

05.35 "Орел і решка. Ювілейний сезон".

06.20 М/ф.

06.45 "Стосується кожного".

08.35 "Школа доктора Комаровського".

09.30 "Новини".

10.00 Х/ф "Не може бути!".

12.00 Х/ф "Самотні серця".

16.00 Х/ф "Четвертий пасажир".

18.00 Т/с "Один на всіх", 1 і 2 с.

20.00 "Подробиці".

20.30 Т/с "Один на всіх", 3 і 4 с.

22.30 "Музична Премія "ЮНА-2015". Церемонія нагородження.

00.25 Х/ф "Духless". (2 категорія).

02.15 "Подробиці". - "Час".

02.45 Д/с "Великі українці".

04.05 Х/ф "Сповідь Дон Жуана".

ICTV

06.10 Факти.

06.45 М/с "Том і Джері".

07.25 Х/ф "Кохання у великому місті 2".

09.05 Антизомбі!

10.05 Дістало!

11.05 Цивільна оборона.

12.05 Інсайдер.

12.45 Факти. День.

13.20,20.05 Т/с "Вендета".

18.45 Факти. Вечір.

19.15 Надзвичайні новини.

Підсумки з К. Стогієм.

21.55 Х/ф "Термінова доставка".

23.40 Х/ф "Немає дороги назад". (2 категорія).

01.20 Х/ф "Жах на вулиці В'язів 5. Дитя сну". (2 категорія).

03.40 Т/с "Стріла".

«1+1»

06.40,17.35,05.10,05.40 Машина Часу.

07.00,08.00,09.00,10.00,11.00,12.00,13.00,14.00,15.00,16.00,17.00,18.00,19.00,20.00,21.00,23.00,00.00,01.00,02.00,03.00,04.00,05.00 Час новин.

17.5,08.15,12.25,19.25,22.55,23.55 Погода в Україні.

07.20,22.20,23.20,00.15 Бізнес-час.

07.30,08.30,09.30,10.30,11.30,12.

26 березня

Огляд преси.

07.00,08.00,09.00,10.00,11.00,12.00,13.00,14.00,15.00,16.00,17.00,18.00,19.00,21.00,23.00,00.00,01.00 Час новин.

07.10,08.15,22.20,23.20,00.15 Бізнес-час.

07.25,08.25,12.25,17.55,22.50,23.55 Погода в Україні.

07.30,08.30,09.30,10.30,11.30,12.30,13.30,14.30,15.30,17.30,18.30,22.30,23.25,00.30,03.00,05.00 Час. Важливо.

07.50 Автопілот-новини.

08.45 Драйв.

09.25,13.25,00.55 Погода на курортах.

09.35 Майстри ремонту.

10.35,11.35,20.00,21.10,01.15 Час. Підсумки дня.

13.10,14.10 День.

14.35,00.35 Велика політика.

15.10,15.35,16.05 Клуб реформ.

17.15,17.35,18.15,18.31,03.15 Україна - понад усе!

21.40,02.45,06.00 Час-Тайм.

22.00,02.00 Час новин (рос. мовою).

22.35 Хроніка дня.

00.32,05.55 Кримінальні новини.

04.30 Місцевий час.

04.40 Кіно з Я. Соколовою.

05.15 В кабінетах.

05.35 Феєрія мандрів.

06.15 Погода у світі.

ТВА

6.00, 7.45, 9.20, 19.30, 21.30, 23.30, 3.30 Теми дня

6.25, 8.10, 9.45, 17.15, 19.55, 21.55, 23.55, 3.55 Погода

6.30, 8.15, 9.50, 17.20, 20.00, 22.00, 00.00, 4.00 Погода на курортах

6.35, 8.20, 9.55, 17.25, 20.05, 22.05, 00.05, 4.05 Гороскоп

6.45, 8.40, 14.30, 17.00, 21.10, 5.45 Про казки

7.10 Ранок надії

8.30, 15.10 Про закони

9.00, 14.10 22.15 17 хвилин правди

12.00, 20.10, 00.10 Панно кохання

14.00 Посередині

15.00 Мовний бар

15.05 Правила етикету

15.20, 21.00 Журналістське розслідування

15.30, 2.30, 4.15 Настрій

21.15 Таємниці мого міста

22.30, 5.00 Т/С "Спека в Лос-Анджелесі" ▲

ТРК «ЧЕРНІВЦІ»

07:00 , 15:30, 21:00 Кінозал «Малютко»

07:10, 15:45, 19:30 «Ваш експерт»

07:20, 09:50, 14:55, 16:55 , 19:35,01:20 «Парад планет»

07:30, 19:00,21:30, 00:00 «Чернівецький репортер»

07:55, 08:55, 13:05, 15:55, 19:25,

ТВА

30,13.30,14.30,15.30,16.30,17.30,18.30,19.30,20.30,22.30,23.30,00.30,01.35,02.35,03.30,04.35,05.35 Час. Важливо.

07.35 Клуб 700.

08.35 Не перший погляд.

09.15 Мамина школа.

09.35 Укравтоконтинент.

09.50 Сніданок з Іскрою.

10.31 ПроОбраз із Наталкою Фіщч.

11.10,01.15,04.15 Хроніка тижня. Світ.

11.35 Майстри Ремонту.

13.10 Драйв.

13.25,15.25,17.25,00.55 Погода на курортах.

14.35 Хроніка дня.

15.35 Кабінети.

16.17 Палата.

17.15 Міграційний вектор.

18.05,03.15 Місцевий час.

18.35 Фінансовий тиждень.

19.35,20.15,20.35 Україна - понад усе!

21.10,00.35 Велика політика.

21.35,03.35,06.00 Вікно до Америки.

22.00 Час новин (рос. мовою).

22.35 Невигадані історії.

22.50 Гра інтересів.

23.35 Історія успіху.

01.40,04.40 В кабінетах.

02.15 Кіно з Я. Соколовою.

02.40 Феєрія мандрів.

02.55 Погода у світі.

ТВА

6.00, 7.45, 9.20 Теми дня

6.25, 8.10, 9.45, 17.15, 22.05, 3.05 Погода

6.30, 8.15, 9.50, 17.20, 22.10, 3.10 Погода на курортах

6.35, 8.20, 9.55, 17.25, 22.15, 3.15 Гороскоп

6.45, 8.30, 16.00, 17.00, 20.40, 5.30 Про казки

7.10 Ранок надії

8.55, 15.55 Мое місто

9.00, 21.00 Наше здоров'я

12.00, 19.30, 0.40 Панно Кохання

13.55 Таємниці мого міста

14.00 Так говорить Біблія

14.30, 1.30 Д/ф "Планета тварин в кіно"

15.30 Настрій

16.15 Політика

20.55 Посередині

21.10 Журналістське розслідування

21.30, 2.30 Теми Тижня

22.30, 3.20 Х/ф «12 стільців» 1 та 2 с. ●

ТВА

6.00, 7.45, 9.20 Теми дня

6.25, 8.10, 9.45, 17.15, 22.05, 3.05 Погода

6.30, 8.15, 9.50, 17.20, 22.10, 3.10 Погода на курортах

6.35, 8.20, 9.55, 17.25, 22.15, 3.15 Гороскоп

6.45, 8.30, 16.00, 17.00, 20.40, 5.30 Про казки

7.10 Ранок надії

8.55, 15.55 Мое місто

9.00, 21.00 Наше здоров'я

12.00, 19.30, 0.40 Панно Кохання

13.55 Таємниці мого міста

14.00 Так говорить Біблія

14.30, 1.30 Д/ф "Планета тварин в кіно"

15.30 Настрій

16.15 Політика

20.55 Посередині

21.10 Журналістське розслідування

21.30, 2.30 Теми Тижня

22.30, 3.20 Х/ф «12 стільців» 1 та 2 с. ●

ТРК «ЧЕРНІВЦІ»

07:00,08:25,12:55,14:40, 18:40, 20:55, 00:40 «Погода»

07:05,09:00,12:20,15:10Кінозал «Малютко»

07:40,09:50,11:45,17:20, 19:05,

21:55,00:25Погода

08:00, 21:20 «Народний контроль»

08:05, 18:00 «Століття воєн»

08:30 «Закон і честь»

09:00, 17:05 Т/с «Спадкоємці Дель Монте» (1)

10:00, 19:45,00:40 "Вулиця Святкова,1"

11:30,01:30 «Блискуча година від М2»

13:15 «Зірковий марафон»

13:45 «Золота колекція кінематографа»

15:05 «Подружки»

16:00 «Пізнай світ»

16:30 «Між війнами»

18:25, 23:00 «Слідство інфо»

21:25 Афіша

22:00 «Пряма відповідь»

НОВИЙ КАНАЛ

06.10,07.55 Kids' Time.

06.15 М/с "Пригоди Джекі Чана".

06.55 М/с "Кунг-фу Панда: Легенди крутизни".

08.00,18.00,01.45 Репортер.

08.05,11.55 Teen Time.

08.06 Єралаш.

11.56 Хто зверху 3.

14.05 Т/с "Татусеві дочки".

16.00,19.00 Т/с "Вороніни".

18.20,01.00 Абзаці!

21.00 Т/с "Темний світ". (2 категорія).

23.00 Х/ф "Обитель зла 4". (3 категорія).

01.50 Служба розшуку дітей.

01.55 Великі почуття.

02.40 ППШ-2.

03.50 Зона ночі.

05.40 25-й кадр.

«2+2»

06.00 М/ф.

06.25 "Нове Шалене відео по-українськи".

08.25,21.30 "ДжеДАІ".

08.45,22.00 "Секретні матеріали".

09.00,18.30,21.00 Новини "Спецкор".

09.30 "Люстратор 07.62".

09.40 Т/с "Лінійний відділ 3".

10.50 Т/с "Лінійний відділ 5".

13.50 Д/ф "Голівуд проти мафії".

15.00 Д/ф "Кулемети".

15.55 Д/ф "Пікіруючий бомбардувальник Пе-2".

16.20 Д/ф "Пістолет-кулемет Шпагіна ПКШ".

16.30,19.00 Т/с "Розшук 2".

22.15 Х/ф "Прибулець".

00.15 Х/ф "Операція".

02.05 Х/ф "Чорна Рада".

ТВА

01:20 «Парад планет»

08:00 «Чернівецький репортер»

08:30 «Афіша»

08:35 «Сад. Город. Квітник»

10:00, 19:15, 00:50 "Вулиця Святкова,1"

10:50 «Богатирські ігри»

11:55, 21:00 «Цікаве кіно»

13:00, 01:30 «Блискуча година від М2»

14:45 «Зірковий марафон»

15:30 «Хенд Мейд»

15:55 «Ваш експерт»

16:20,23:00 «Слідство інфо»

16:50 «Мегазірки»

17:30 «Єдина країна»

18:00, 00:00 «Чернівецький репортер». Підсумковий випуск.

18:45 «Західний експрес»

20:10 Музичний серпантин

20:45 «Знай наших!»

21:20 Х/ф «4 Льви» (2)

23:30 «Вікно в Європу»

НОВИЙ КАНАЛ

06.00,10.09 Kids' Time.

06.01 М/с "Губка Боб Квадратні Штани".

08.00 М/с "Кунг-фу Панда: Легенди крутизни".

10.10 Х/ф "Іспанська англійська".

12.55 Уральські пельмені.

14.35 Ревізор.

17.00 Пристрасті за Ревізором.

19.05 Х/ф "Медальйон".

21.00 Х/ф "Скарб нації".

23.30 Х/ф "Полонені Сонця". (2 категорія).

01.20 Х/ф "Як знати". (2 категорія).

03.25 Великі почуття.

03.45 Зона ночі.

05.30 25-й кадр.

«2+2»

06.00 М/ф.

06.20 "Нове Шалене відео по-українськи".

08.40 "ДжеДАІ".

09.00 Новини "Спецкор".

09.30 "Люстратор 07.62".

10.00 Т/с "Захист Красна 3".

18.00 Х/ф "День відчаю".

20.00 Х/ф "Люди Х".

22.00 Х/ф "Вулкан".

00.00 Х/ф "Піраньї 3D".

02.00 Х/ф "Постріл у труні".

27 березня

«1+1»

06.00,07.00,08.00,09.00,12.00,16.45,19.30,03.25 "ТСН".

06.45,07.10,07.45,08.10,08.45,09.10 Сніданок з "1+1".

07.35,08.35 "Маша і ведмідь".

09.40 "Чотири весілля 2".

11.05 Т/с "Сила. Повернення додому".

12.20,12.55 Т/с "Ворожка".

13.30,14.05 Т/с "Сліпа".

14.45 "Сімейні мелодрами 5".

15.45 "Битва салонів".

17.10 Т/с "Сила кохання Феріхі".

20.20 "Сказочная Русь".

21.00 "Вечірній Київ".

22.50 "Світське життя".

23.55 Драма "Зникнення Елінор Рібі: Він".

01.45,03.50 Драма "Ясновидиця".

ІНТЕР

05.45,12.25,14.20 Т/с "Земський лікар 3. Життя заново".

06.35 М/ф.

07.00,07.30,08.00,08.30,09.00,12.00,14.00,16.00,17.45 Новини.

07.15,07.35,08.10,08.35 "Ранок з Інтером".

09.20 Т/с "Банкіри", 7 с.

11.20 Д/с "Слідство вели..." з Л. Каневським".

14.55 "Судові справи".

15.50,16.15 "Сімейний суд".

18.05 "Стосується кожного".

20.00 "Подробиці".

21.00 "Чорне дзеркало".

23.30 Т/с "Я поряд", 1-4 с. (2 категорія).

03.00 Т/с "Сусіди".

04.40 "Подробиці" - "Час".

ICTV

04.55 Служба розшуку дітей.

05.00 Студія Вашингтон.

05.05 Факти.

05.35 Цивільна оборона.

06.30 Ранок у великому місті.

08.45 Факти. Ранок.

09.15,19.15 Надзвичайні новини.

10.10,02.40 Т/с "Стріла".

11.50,13.10 Т/с "Під прикриттям".

12.45,15.45 Факти. День.

14.30,16.15 Т/с "Опери".

18.45,21.05 Факти. Вечір.

20.20 Антизомбі.

21.25 Т/с "Команда 8".

23.25 Х/ф "Ніндзя-вбивця". (2 категорія).

01.15 Х/ф "Жах на вулиці В'язів 5. Дитя сну". (2 категорія).

03.20 Х/ф "Жах на вулиці В'язів 4. Володар сну". (2 категорія).

«1+1»

06.30,06.50,07.05,07.15,07.35,08.10,08.20,08.35 Ранок на П'ятому.

06.45,10.20,23.40,06.20 Огляд

ТВА

«1+1»

06.00 Комедія "Невидимий дотик".

07.35 М/ф.

08.00,08.35 М/с "Качині історії".

09.00 "Світське життя".

09.40 М/ф "Ескімоска 2: пригоди в Арктиці".

09.45 "Маша і ведмідь".

10.15 "ТСН".

11.00 "Світ наживоріт: Латинська Америка".

12.30 "Принци бажають познайомитися 2".

14.10 "Мультибарбара".

14.45 Т/с "Між нами, дівчатами".

18.30 "Українські сенсації".

19.30,05.20 "ТСН-Тиждень".

21.00 "Голос країни 5".

23.25 Бойовик "Дежа вю".

01.35 Драма "Про вироdkів та людей". (3 категорія).

03.15 Комедія "Скільки у тебе?"

ІНТЕР

05.35 "Подробиці" - "Час".

06.05 М/ф.

06.40 Х/ф "Не може бути!".

08.35 "Готуємо разом".

09.30 Новини.

10.00,11.05 "Орел і решка. Ювілейний сезон".

12.05 Х/ф "Четвертий пасажир".

14.05 Т/с "Один на всіх", 1-4 с.

18.05 Т/с "Все повернеться", 1 і 2 с. (2 категорія).

20.00,04.55 "Подробиці тижня".

22.00 Т/с "Все повернеться", 3 і 4 с. (2 категорія).

00.05 Х/ф "Довга дорога додому". (2 категорія).

03.20 Х/ф "Духless". (2 категорія).

ICTV

04.50 Факти.

05.20 М/с "Том і Джері".

06.05 Х/ф "Хоттабич".

07.40 Зірка YouTube.

09.35 Дивитися всім!

10.30,13.00 Т/с "Життя і пригоди Мишка Япончика".

12.45 Факти. День.

14.50 Т/с "Команда 8".

18.45 Факти тижня.

20.20 Х/ф "Зелені шершені".

22.40 Х/ф "Встигнути за 30 хвилин".

00.05 Х/ф "Святі з Бундока 2. День усіх святих". (2 категорія).

02.10 Х/ф "Спеціальне завдання". (2 категорія).

03.35 Т/с "Стріла".

«1+1»

06.25,02.35 Погода у світі.

06.30,03.15 Місцевий час.

06.40,11.10,05.35 Машина Часу.

07.00,08.00,09.00,10.00,11.00,12.00,13.00,14.00,15.00,16.00,17.00,18.00,19.00,23.00,00.00,01.00,02

Про чоловіків, дітей, та інші сенси жіночого життя – без гламуру

Мама любить свого бамбіно: аксіома чи теорема? ————— порадницькі

Я не про збоченок без материнського інстинкту, які залишають дитя у притулку, в пологовому будинку чи на смітнику в целофані. Я про себе і ще мільйони таких самих як я, що за визначенням мають бути щасливі від самого факту наявності дитяти. При цьому усі сором'язливо мовчать, що материнська любов не виникає з рівного місця. Це складна робота душі: любити дитину анітрохи не легше, ніж любити чоловіка.

ТРОХИ ПРО ЗАРОДОК... СВІТЛИХ ПОЧУТТІВ

Коли я була вагітна, дитина сприяла в мене гаму різних почуттів від захоплення: «У мене буде дитина!» до невдоволення: «Я незграбна черепаха! Ні тобі погуляти, ні тобі випити! Коли це все закінчиться?». Закінчилося все це природним страхом: «А як же я його народжуватиму? А раптом щось піде не так?». Я і без УЗД була впевнена, що в мене буде син і тільки син, я заздалегідь придумала йому ім'я, купила все потрібне, але... любові не відчувала. Звичайно, про відсутність теплих материнських почуттів я не намілилася сказати кому б то не було, бо ж закидають камінням: «Навіщо вагітніла, коли ти його не любиш!».

Одразу після пологів мої почуття не зазнали суттєвих змін. Новомодна методика, про яку розповідають акушерки: «От покладуть тобі на живіт твою дитину і ти зразу відчуєш, що це – величезне щастя», в моєму випадку не спрацювала. Живіт болів після кесарева розтину, а синій шматок м'яса, який ледь скиглив,

жодним чином не стимулював світлі почуття. Необхідність вставати, міняти памперси, «доїтися» щоти години, коли молока просто немає, і ти ледь повертаєшся на бік і найбільше мрієш заснути в тиші, абсолютно не сприяє появі світлих почуттів.

Маленький ліричний відступ. Про дебілізм нашої системи звичайно. Є в жіночих консультаціях така мулька – «Школа молоді матері». Там нібито мають навчити принаймні елементарним основам поводження з дитиною. Я чесно відходила на всі заняття, які вела... молоденька дівчинка, яка про дітей та їхню появу на світ мала, як на мене, чисто теоретичне уявлення. Зрозуміло, жодних практичних навичок там ти не отримувеш. І, найголовніше, жодної хвилини цих занять не відводиться на роботу з психологом. У результаті, перше відчуття, коли ти дивишся на свою дитину: «Що я буду з нею робити і як до неї підступитися?». Двері з написом: «кабінет психологічної допомоги» є і в пологовому будинку, але всі 5 днів мого перебування там вони були безнадійно зачинені.

ЛЮБОВ – ЧЕРЕЗ «НЕЗРУЧНО» І НЕРВОВІ ЗРИВИ

Мій син, як я вже розповідала, народився хворим. Це такий собі додатковий «бонус» у «визріванні» материнської любові. Наші лікарі – невинуваті «оптимісти». Жодний з них не обіцяв нічого доброго і в круговороті «лікарня-памперс-поліклініка-памперс-діагностичний центр-памперс-центр реабілітації-памперс», єдина думка, яка навідувалася до мене, була: «А чи не краще дійсно було би віддати його в інтернат? А якби він там жив? А як би я жила із цим усім? А як би я жила із ним разом далі?». Так тривало ще десь півроку. Особливо нервових зривів додавав реабілітаційний центр для дітей, хворих на ДЦП, аутизм, хворобу Дауна та інше, не дай Бог нікому. Я не могла збагнути, які батьки витримують по 5, 10, 15 років відсутності власного життя, причому знаючи, що це назавжди? Власне, єдиний висновок, який я зробила з цього круговороту: твоя дитина, неважливо, здорова вона чи хвора, нікому не потрібна, окрім тебе. А ти – взагалі нікому не потрібна, окрім твоєї малої дитини, одиниця Всесвіту.

Зрештою, мої постійні нервові зриви закінчилися серйозними проблемами зі здоров'ям, які нічим не лікувалися і нічим, крім стресу, не пояснювалися. І от саме тоді, коли вже майже дійшла «до ручки», у мою голову прийшла найправильніша з думок: «Якщо ти не можеш змінити ситуацію, зміни своє ставлення

до неї». Моя дитина усе робить пізніше за інших? Зате не хворіє на застуду! Не знає в рік обов'язкові 10 слів? Зате добре їсть і ночами не вередує! На тебе обертаються у парку інші «нормальні» мамочки з «нормальними» дітьми? Ще невідомо, що би вони робили на твоєму місці, розриваючись між роботою, поліклінікою і домом! Ну і, зрештою, дуже помічним став український менталітет: «Це в тебе ще фігня, буває й гірше». Здоровий пофігізм, скажу я вам, дуже покращує самопочуття, а незалежність від того, що подумає суспільство, з чітких норм ти вибиваєшся, принаймні змушує «нормальних» рахуватися з тобою... Але я відволіклася від любові.

Я точно пам'ятаю той день, коли вперше зрозуміла, що люблю свою дитину. Синові на той момент було місяців вісім. Раптом на черговому прийомі в лікаря він «розстарався» і одним махом продемонстрував усе, на що був здатний: сів, перевернувся, поповз назад і схопив одразу кілька іграшок. Для звичайної дитини це можливо дуже просто, але для мого це було більше, ніж перемога! Здивована лікарка зауважила: «Ой, він же як нормальний!». І от тоді до мене прийшло усвідомлення, що я люблю свого сина і всю ту працю, яку в нього вклала. Далі було легше, в мене виникли азарт і якась «спортивна» злість. І сьогодні моя дитина здорова, а мамочки, які дивно зиркали на мене у парку, просять поради. Бо, як виявилось, їм теж просто соромно було признатися,

що постійне сидіння з дитиною вимотує нерви і додає болячок, що коли дитина хворіє, тобі страшно, що прохання допомогти збурюють незадоволення чоловіка, а то й мами: «Та ти ж тепер ще й пелюшки не переш, а ми прали...». І що все оце вкупі призводить інколи до бажання опинитися на безлюдному острові, а не бути поруч зі своєю дитиною.

ПРО НАСЛІДКИ ЛЮБОВІ

Поява сина багато змінила в мені: я не переходжу вулиці в недозволених місцях, не завжди дозволяю собі нову сукню, «фільтрую» мову при дитині, більше працюю і вже 4 роки не була у відпустці, проте поки що я про це не шкодую, бо ж люблю.

Сотні матерів на цвинтарях нині оплакують своїх, вічно молодих синів. Це дуже страшно, але...

У моєї сусідки синові вже 40. Вона намагалася дати йому все: школа, море, робота, весілля, допомога внукам. Син ніде не працює, покинув сім'ю, пиячить і «стріляє» в мамі 10 гривень на цигарки. Вона щодня відправляє його на роботу, в АТО, до лисого дідька... і все одно його любить. Сина не викреслиш із паспорта, з ним не розлучишся – і не кинеш напризволяще. Це мабуть найстрашніше – переламати себе, своє життя і все життя любити не того... На жаль, ніхто не знає, чому так трапляється в цьому світі.

Аліса ПРЕХИТРА,
спеціально для «Версій»

ГОРОСКОП на 20-26 лютого

На вихідних більше уваги приділяйте родині, відмовтеся від поїздки і бережіть здоров'я. Деякі починання в роботі або партнер у бізнесі можуть вас розчарувати у вівторок. Найкращий день для поїздки – середа. Не починайте нових справ у четвер.	ОВЕН 	Якщо у п'ятницю не втримаєтеся від витрат, вже на вихідних на вас очікують фінансові негаразди. Вдалий початок робочого тижня у понеділок-вівторок залежить від вашої активності. У середу не користуйтеся технікою, у четвер будьте обережні з ліками.	ЛЕВ 	Від п'ятниці може виникнути можливість серйозної бізнесової поїздки. У неділю не відкривайте нікому секретів. На повну скористайтеся шансами понеділка-вівторка. Не приймайте рішень і не починайте важливих справ у середу-четвер.	СТРЕЛЕЦЬ
П'ятниця – плідний день для знайомств і починань. На вихідних просто відпочивайте. Довіртеся інтуїції: у понеділок-вівторок вас можуть обманути. Не приймайте рішень у середу, всі важливі справи відкладіть на четвер.	ТЕЛЕЦЬ 	Поїздка від п'ятниці до неділі може відкрити для вас нові можливості. Не приймайте важливих рішень у понеділок, можуть бути проблеми з фінансами. Щоби отримати прибуток, у середу-четвер знову доведеться їхати у справах.	ДІВА 	Будьте обережні під час спілкування у п'ятницю-суботу. Не піддавайтеся на тиск у неділю-понеділок і не намагайтеся вирішувати чужі проблеми. Ваші справжні пріоритети цього тижня – родина, творча робота. У четвер є шанс отримати прибуток.	КОЗЕРІГ
На поспішайте одразу ж витратити гроші, отримані у п'ятницю. На вихідних можна очікувати цікавих новин здалеку. Від ваших дій у понеділок залежатиме успішне вирішення проблем у вівторок. У середу-четвер не позичайте ні в кого грошей.	БЛИЗНЮКИ 	Кінець робочого тижня може засмутити нездоров'ям і безгрошів'ям. Не переймайтеся, все минеться. Покладайтеся лише на себе у понеділок, з вівторка, навпаки, розпочинайте активне спілкування. Не приймайте рішень у четвер.	ТЕРЕЗИ 	П'ятниця – вдалий для вас день, але тримайте свої успіхи подалі від заздрисних очей. Гроші, отримані в понеділок, не поспішайте витратити: вівторок-середа – невдалі дні для покупок. У четвер можете дізнатися про важливі зміни у вашій роботі чи бізнесі.	ВОДОЛІЙ
У п'ятницю не підбивайте підсумків. Вихідні проведіть із найближчими, родичі потребують вашої допомоги. Не хваліться успіхами у понеділок-вівторок: можливі конфлікти. У середу-четвер вдалим буде те, що зробите самі.	РАК 	Від вашого рішення у п'ятницю залежать усі можливі зміни вже на вихідних. Головне, не захворіти у неділю. Не втрачайте оптимізму в понеділок і знаходьте правильний підхід до всіх, із ким доведеться спілкуватися від понеділка до четверга.	СКОРПІОН 	Завершіть справи у п'ятницю. Вихідні проведіть десь за містом. Будьте обережні з харчуванням у неділю. Неприємні звістки не будуть вимагати від вас негайних дій. Вівторок-середа краще перечекати. У четвер можливе надходження грошей.	РИБИ

Дітям бійців АТО – безкоштовне кіно

Фільм «Попелюшка» у великому залі кінотеатру «Чернівці» покажуть дошкільнятам, батьки яких воюють в АТО. Про це повідомила координатор соціальної групи «Матері та дружини воїнів АТО (Чернівці та область)» Надія Пержан.

Фільм – для дошкільнят. Згодом планується організувати дозвілля і для школярів. До поширення інформації про таку можливість долучається управління освіти Чернівецької міської ради: батьків дошкільнят і керівництво дитячих садочків інформуватимуть про цей захід.

Мистецький детектив від
Тетяни Дугаєвої

Версії 12
№11 (584)
19.03.2015
25.03.2015
на коня

Йозеф Лянг. Панно на фасаді будівлі Чернівецького художнього музею, фрагмент. 1900 р. Майоліка. Фото

Таємниця розкрита: Йозеф Лянг є творцем чернівецької майоліки

Улюблене чернівчанами мальовниче майолікове панно, що на фасаді Художнього музею, є творінням художника, графіка та автора творів монументально-декоративного мистецтва Йозефа Августа Лянга (1873-1936). Його ім'я вперше прозвучало у газеті «Версії» 1 січня 2010 року (Тетяна Дугаєва. «Йозеф Лянг. Мистецький детектив: Чернівецька майоліка. Хто її творець?»). А все розпочалося тоді, коли авторка цих рядків помітила, що ініціал в авторському підписі – літера «J», а не «I», як хибно стверджувалося, що, мовляв, автором є «І. Лано». Зауважила також, що остання літера прізвища прикрита віконною рамою і повністю не прочитується. Це стало поштовхом до пошуку та вивчення матеріалів про творчість художника Йозефа Лянга. А підставою для припущення, що саме він створив панно, стали результати дослідження та аналізу характерних особливостей його творчості та мистецької манери, характерної для епохи югендстилю.

Сьогодні хочу повідомити, що версія про те, що чернівецька майоліка виготовлена угорськими фахівцями у галузі художньої кераміки з фабрики Жолнаї, підтверджена.

Цінним джерелом з цього питання стала книга «Мистецтво Жолнаї», видана 1959 року у м. Печ (Nikelszky Géza. A Zsolnay Gyár Művészete). Автором історії угорської керамічної фабрики є її ветеран, дизайнер Геза Нікельські. Він, зокрема, пише, що панно для будівлі колишнього Ощадного банку Буковини виконували на їхній фабриці, і зазначає, що автором проекту був Йозеф Лянг (сторінка 32). У своїх спогадах він згадує також про кераміста

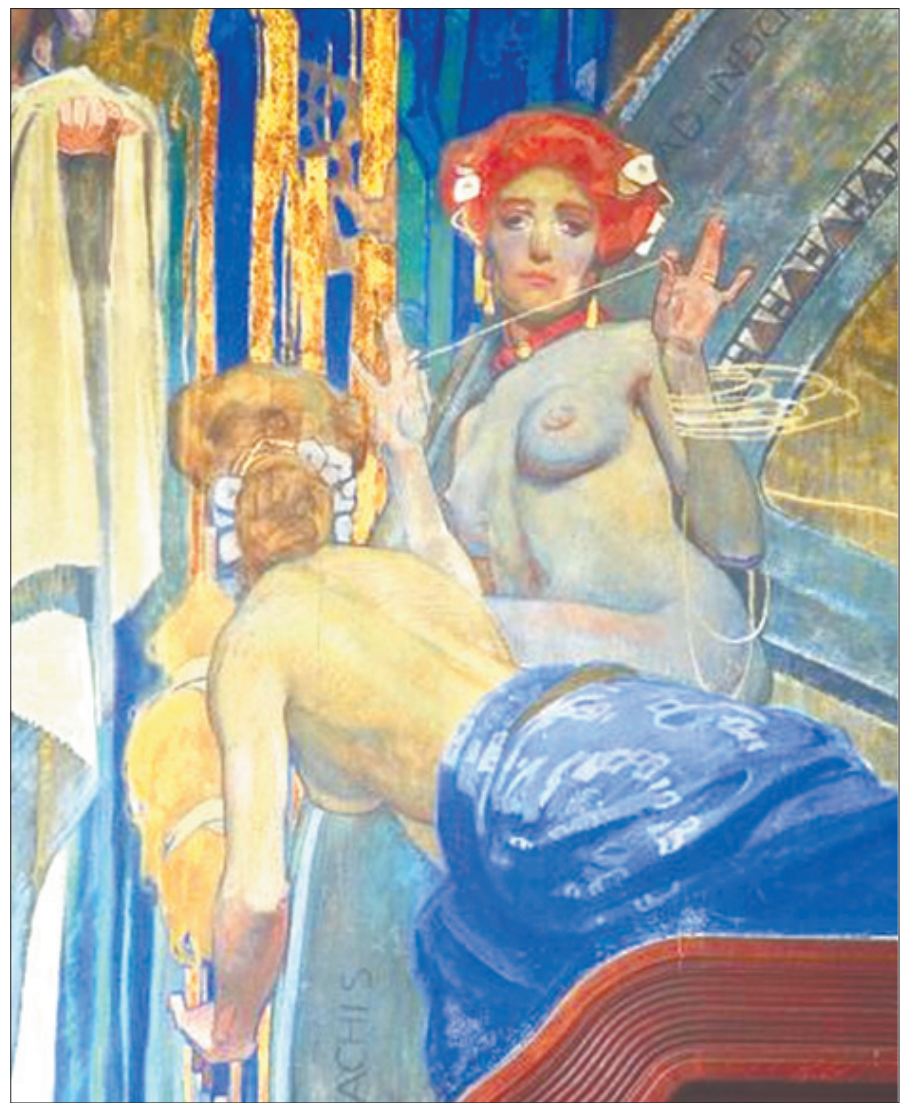
Генріка Дарілека (Henrik Darilek), який втілював проект у матеріалі, працюючи з керамічними плитками з глазур'ю і малюнком, з яких утворена композиція Йозефа Лянга.

Водночас сучасний угорський дослідник архітектурної кераміки Жолнаї, автор численних публікацій Дьордь Меріні (Merényi György) вважає свідчення Гези Нікельські надійними та достовірними. У книзі цього науковця, яка невдовзі вийде друком англійською мовою, буде опубліковане й зображення панно Йозефа Лянга на фасаді сучасного Художнього музею у Чернівцях.

Величний твір Йозефа Адольфа Лянга є яскравою мистецькою алегорією образу Буковини, представленій художником у вигляді прекрасної жінки із зеленою гілкою у руці. Її білосніжний одяг прикрашає історичний герб краю. Вона розміщена на тлі помаранчевої тоги чоловіка, який уособлює імператорський дім Габсбургів. Меч у його руці – емблема влади та імператорської гідності, а широко розправлені крила над ними – символ триумфу та захисту. Ці постаті є урочистою й виразною домінантою багатофігурної композиції, в якій втілена тема вшанування Буковини іншими землями Австро-Угорщини з нагоди ювілею затвердження конституції та отримання герба краю.

Тетяна ДУГАЄВА, мистецтвознавець, член Національної спілки художників України

Автор висловлює щирю подяку за консультації та допомогу угорському мистецтвознавцю Дьордю Меріні (György Merényi).

Йозеф Лянг. Алегорія на теми текстильного виробництва, фрагмент. 1901-1903 р.р. Настінні розписи. Фото. Кайзер Фрідріх Ход, м. Менхенгладбах

Йозеф Лянг. Дівчина з квітами. 1910 р. Папір, гуаш. Аукціон Адер, Париж. 2014 р.

Йозеф Лянг. Панно на фасаді будівлі Чернівецького художнього музею, фрагмент. 1900 р. Майоліка. Фото